

DEBRECZENI

Tek. Nemzeti Múzeumnak
Bérmintve. Budapest.

Előfizetési ára helyben és vidéken 3 P, negyedévre 9 P. Egyes szám ára hétköznap 10 fillér, vasárnap 20 fillér.

HAJDUFÖLD

FŐSZERKESZTŐ:
THAN GYULA.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY.

Szerkesztőség és nyomda:
József kir. hg. u. 16. Telefon 348
Kiadóhivatal: Kossuth-utca 3.,
I. emelet. Telefonszám 141

Stresemann

Írta: PONGRÁCZ KALMÁN

A Vén Kaszás szeszélyeit már megszoktuk, nincs mit csodálkoznunk rajta. Hódie mihi, cras tibi... Az utolsó évtized vérzivatarára annyira hozzászoktatta az emberiséget az élet értéktelenségének és az emberi sors kétlegességének fogalmához, hogy most, mikor Stresemann haláláról meg kell emlékeznünk, nem a halálesetszülte megdöbbenés adja kezünkbe a tollat, hanem az a politikai- és élet-ideál, amit Stresemann egész politikai pályája és munkássága reprezentált...

A német külpolitika irányítását a legválságosabb és legnehezebb időben vette kezébe. A versailles-i béke kegyetlen rendelkezései alatt nyögő Németország magára hagyatva s a népek "versenyéből" mesterségesen kitalálva, Európa szegényfajához kötötten viselte a háborús felelősség szörnyű terhét. A jóvátertel rendezetlensége, a rajnai megszállás rémei feketére festette a német külpolitika egét s úgy látszott, hogy a szerencsétlen császári diplomácia tehetetlen és akcióra képtelen apparátusát a fiatal republica is teljes egészében örökölte. Az égig tornyosult külpolitikai problémák megoldásra vártak, de a német milliókból nem támadt egyetlen Szigfríd sem, aki az antant bizalmatlanság szörnyű sárkányával képes lett volna felvenni a sikeres küzdelmet.

Ekkor jött Stresemann, a német néppárt vezére, aki hat és fél évre terjedő munkásságával lecsendesítette a mély sebeket kapott germán gálya körül háborgó tengert, aki kivívta a Dawes- és Young-terveket, aki felszámolta a rajnai megszállást, megkötötte a Locarno paktumot és bevezette országát a Nemzetek Szövetségének Tanácsába... Olyan teljesítmények voltak ezek, amelyeknek nagyságát a „legyőzöttek” pszichéjével kellően méltányolni talán nem is lehet, mert a szenvedés és megalázás elhomályosítja a tiszta ítéletet. De azok, akik a nemzetközi politika német oldalának tartozás rovatát kimerítően ismerték, lehetetlen, hogy közönyösen menjenek el ezen eredmények mellett, melyeknek egyetlen hőst és vérbeli megalkotóját a német birodalmi külügyminiszterben, Stresemannban kell tisztelnünk.

Ez a cikk azonban mégsem ezekről a vívmányokról akar beszélni. Stresemann külpolitikai sikereinek méltatását elvégzik majd az erre hivatott szaklapok s az élet legnagyobb kritikusa: a történelem. Mi, akik most mégis írunk róla, Stresemann Gusztávot az embert és a német-embert akarjuk megvizsgálni, külügyminiszteri, doktori, képviselői, diszdoktori és Nobel-díjasi dekorumaitól megfosztva, arra a munkásra vagyunk kíváncsiak, aki előtt ötvenegy évvel egy berlini pat-

Kiírták a törvényhatósági választásokat

A Magyar Távirati Iroda jelenti, hogy Scitovszky Béla dr belügyminiszter megállapította a törvényhatósági bizottságok ujjaalakításának időpontját és elrendelte, hogy a legtöbb adót fizetők közül választandó tagokat október 18-án, az összes választók közül, választandó tagokat pedig október 27-én válasszák

meg. Azokat, akik érdekképviselőek címén lesznek a törvényhatósági bizottságok tagjai, az összes választók közül történt választás megtartása után, de legkésőbb december 10-ig bezárólag kell megválasztani. Ugyanez időpontig köteles a törvényhatóság első tisztviselője megállapítani, hogy a vallásfelekezeti

képviselője címén kik lesznek a törvényhatósági bizottság tagjai. A törvényhatósági bizottság alakuló közgyűlését legkésőbb november 20-ig kell összehívni. Az általános tisztújítást az alakuló közgyűlés megtartása után haladéktalanul, de legkésőbb december 20-ig meg kell tartani.

„Stresemann halála nagyon komoly helyzetet teremtett Európa életében”

Apponyi Albert nyilatkozata egy francia lapban — Vasárnap temetik az elhunyt német külügyminisztert

Páris, október 4. Stresemann halálával kapcsolatban az Excelsior megkérdezte több előkelő politikai véleményét s többek között a jelenleg Párisban tartózkodó Apponyi grófot is véleménynyilvánításra kérte fel. Apponyi Albert a következőket mondta:

— Stresemann váratlan halála rendkívül kényes és bonyolult problémákat vetett fel. Kérdés van-e Németországban olyan államférfi, aki elegendő politikai tekintéllyel rendelkezik, hogy folytathassa a közeledésnek azt a politikáját, melyet ez a nagy államférfi megkezdett és követett. Természetesen nem nyilatkozhatom arról, hogy vajon befolyással lehet-e Franciaország politikájára az a körülmény, hogy a német politika dinamikai tényezőinek összetételében esetleg módosulás következne-e be, de megállapíthatom, hogy a közeledés politikájára nézve, amelyet Stresemann és Briand párhuzamosan követett, Stresemann elhunyt, aki e politikát Németországban megtestesítette, olyan esemény, amely nem mondhatom, hogy nyugtalanító, de legalább is

igen komoly természetű. Még azok is, akik nem osztottak politikai irányzatban, meghajolnak az elhunyt államférfi kiváló képességei előtt, aki nagy bátorsággal, bölcsességgel és ügyességgel iparkodott feladatát megoldani. Olyan feladatra vállalkozott, amelynél nagyobb nem kínálkozhat államférfi részére. Arra törekedett, hogy kibécsülje a civilizáció két nagy tényezőjét, Franciaországot és Németországot, azt a két államot, amely vezetőszerepet visz az emberiség fejlődésében.

Németország gyászol

Berlin, október 4.

Az ország minden részéből, ezrével érkeznek a részvétélvirok Stresemann özvegyének, a külügyminisztériumnak, a birodalmi gyűlésnek és a német néppártnak. Az ország mély gyászában a külföld is osztozik. A világ valamennyi államának kormányelnöke részvétélvirokat intézett a birodalmi kormányhoz.

A tegnapi délután tartott minisztertanács részletesen megállapította a

vasárnap délelőtti gyászszertartás programját.

Briand Berlinbe készül

A Morgenpost véleménye szerint nincs kizárva, hogy Briand francia miniszterelnök eljön Berlinbe Stresemann temetésére. A lap ezt a véleményét arra alapítja, hogy Briand a halálhír vétele után megszakította szabadságát. A Morgenpost híré hivatalosan nem erősítik meg, de a többi franciaországi sajtóorgánium is megjegyzi, hogy Briand Stresemann mindenkor megkülönböztetett tiszteletben részesítette s legjobb barátjai egyikének tekintette.

A francia sajtó Stresemann Bismarckkal hasonlítja össze és kijelenti, hogy amíg Bismarck a háborút szolgálta, Stresemann a békét és közeledést.

Dr Curtius az ideiglenes külügyminiszter

Berlin, október 4.

Hindenburg birodalmi elnök a birodalmi kancellár javaslatára dr Curtius birodalmi gazdasági minisztert bízta meg a külügyminiszteri teendők ideiglenes ellátásával.

ricius családból elindult az életbe, s aki most egy kidolgozott élet fardalmával terhelten ime uira megtér abba a hazai földbe, „amelyből vétezt”.

Mert Stresemann minden külső címének lehullása után is megmaradt nagy embernek. Nagy ember volt, de nem azért, mert sikerült neki egy hetvenmillió ország miniszterévé lenni. Még csak nem is azért, mert véghezvitte mindazon politikai sakkhúzásokat, amelyek a háború utáni Európa részbeni konszolidációját is lehetővé tették. Nem azért volt nagy ember, mert szívós és következetes akarattal az önmaga által maga elé tűzött programjainak immár majdnem a felét megvalósította... oh nem! Aki „nagy-ember” fogalmát a külső sikerekhez és a kivívott pozíciókhoz köti, az nincs tisztában a „nagy-ság” lényegével és eredeti tartalmával.

Stresemann azért volt nagy, mert mert egy nagyon súlyos betegséggel testében vitte véghez mindezen munka-hőstetteket. Beteg, súlyosan beteg volt. Ezt tudta ő maga is nagyon jól s mégsem hátrált. Míg szelleme és lelke egy hatalmas birodalom életéért vívta a maga nagy-szerű tusáját, mellette egy beteg-ápoló nővér leste minden mozdulát, hogy mikor kezd az a nagyszerű gépezet, amit emberi testnek neveznek, összeomlani és megsemmisülni. Visszavonulhatott volna... átadhatta volna hivatalát... de Stresemann a német nemzeti öntudat óriása mégis helyén maradt. Érezte, hogy a birodalomnak szüksége van rá s ő egy pillanattig sem habozott, hogy saját életét is elhanyagolja a hazafiságnak és a munkatellesítésnek abban a hatalmas és forró tűzében, mely néma, pöz- és külsőségeknélküli, de százszázalékosan férk belsejében

égett és lobogott. Nagy ember volt, mert minden értéke mellett is egy gyönyörű kollektív cél apró atomjává és molekulájává tudott válni, mert beteg testét le tudta győzni akarattal, fájdalmait visszaparan-csolta fanatikus munkahitével s férfiasága az előrevetett elmulás árnyékában sem rettent meg egy pillanatra sem, hanem erős, férfias, munkás kézzel tartotta azt a kormánykereket, amelyek őrését a germán öntudat hatáskörébe utalta. Snowden angol pénzügyminiszter mondta róla: „Mindazok számára, akik Stresemannal Hágában együttműködtünk, fájdalmas volt látni, hogy miként terjeszti ki felé kezét a halál. Megható és csodálatos volt, hogy milyen lelki erővel tudott küzdeni az őt állandóan kínzó fájdalom ellen...” s Esser dr, a birodalmi gyűlés alelnöke a róla szóló beszédét a következő szavakkal fejezte

te be: „A német nemzet köszöni a halottak, hogy testi ereje teljes ki-
merüléséig szolgálta Németorszá-
got...”

Stresemann élete nincs tele szem-
képrázató sikerekkel és eredmé-
nyekkel. Nem volt meg benne a
mult század merészfogású politiku-
sainak dekoratív nagysága. Bis-
marck nevéhez a német integritás,
az ő nevéhez a kompromisszumos
„locarnói árulás” emléke tapad. De
ő mégis a legnagyobbak közül való,
mert olyan időben jött és olyan idő-
ben tudott sikereket elérni, mikor
mindenki más képtelennek bizonyult
erre az óriás feladatra. Az illuziók-
ból kigyógyult új ember típusa
volt, aki hideg fejjel, az élet reális
körülményeivel számolva, szilárdan
és biztosan haladt a maga által ki-
tűzött cél felé. Nem operált politikai
szórakéttákkal, egyéni népszerűség-
ből nem hazudott bele utópisztikus
ábrándokat a német politikai köz-
tudatba, szó nélkül ment el a német
soviniszta körök idétlen és önképző-
körös gyanúsításai mellett. Dolgo-
zott, rettenetes kitartással, uszta
lelküismerettel és mindenekfelett né-
met nemzeti öntudattal. Egész élete
azt az állásfoglalást dokumentálta,
hogy a szónál többet ér a tett, a
cimmél a lényeg, a hivatalnál a tel-
jesített munka, az ábrándnál a valós-
ság, a hangos hazafiságnál a néma,
munkába ölt és hangtalan kötele-
ség teljesítés... Kézszabonyos mun-
kásnak tekintette önmagát is, akit
egy birodalom külügyi gépezete
mellé állítottak, hogy vezesse, irá-
nyítsa egy ország motorját, s akit
az „excellenciás” cím nemhogy men-
tesített volna a munka alól, sőt arra
kényszerített, hogy minden erejét
összeszedve, munkateljesítményével
megszégyenítse az utolsó bányá-
munkást is...

Összeroppant belé, de... bizony-
Isten igaza volt!

KINYOMOZTÁK EGY FELDARA- BOLT NŐI HOLTTEST KILÉTÉT

Páris, október 4.
A francia rendőrséget már hóna-
pok óta foglalkoztatja annak a fel-
darabolt női holttestnek ügye, mel-
lyet a Marne folyóban találtak. Ed-
dig a legszorgosabb kutatás ellenére
sem tudták megállapítani a holttest
személyazonosságát. Legutóbb az a
feltevés alakult ki, hogy az áldozat
Marie Louise Bastille nevű marseil-
lesi nő, aki Páris egyik külvárosában
lakott és a gyilkosság idején nyoma-
talanul eltűnt. Ezt a feltevést meg-
erősítették Marie Bastille rokonai,
akik az áldozat fényképében felis-
merték hozzátartozójukat.

Kalor, Koburg káihák, zománc
tűzhelyek, csövek, alacsony evő-
szerek legoicsőbban

NAGY JÁNOS

vasútlelében

Csapó-utca 77, forduló sarok.

ÜVEGFAL,

mely irodának alkalmas

eladó.

József kir. herceg-u.

16.

Szívesen nyújtunk tájékoztatást a ma
kézimunka divatjáról,
mely különösképpen függönyökben eltér a régiéktől
KERÉKGYÁRTÓ KÉZIMUNKA IPAR
Szent Anna-utca 6. szám alatt.

Bev. teli jegyrendszert léptet életbe Ausztria

Bécs, október 4.
A szövetségtanács mai ülésén
Schöber szövetségi kancellár rámu-
tatott a tervezett szövetségi alkot-
mányreform különös fontosságára
és bejelentette, hogy a kormány
és bejelentette, hogy a kormány
erre vonatkozó javaslatát a legro-
videbb időn belül a nemzeti tanács
elő terjeszti.
A szövetségi tanács ezután jóvá-
hagyta a nemzeti tanácsnak a gabo-
na- és állatbepótló terén a beviteli
jegyrendszer életbeléptetésére vo-
natkozó határozatát.

Rossz tréfával alarmirozták a győri tűzoltóságot

közben leégett egy sertéshizlalótelep

Győr, október 4.
nyomozást indított.
Alig, hogy a tűzoltók bevonultak,
ujabb tüzet jeleztek, ezúttal a Du-
nántúli Sertéshizlaló Rt. telepéről. A
tűzoltóság újból teljes készütséggel
vonult ki a sertéshizlalóhoz, de mire
megérkeztek, egy istálló már hatal-
mas lángokban állott. Megfeszített
munkával annyit sikerült elérniök,
hogy a tűz a szomszédos lakóhá-
zakra nem tudott átterjedni. Az
istálló porrá égett és két ló elpusz-
tult benne. A kár több ezer pengőre
rug.

Szellemjárás egy charlottenburgi bérházban

Berlin, október 4.
A berlini pszichológusok társasá-
ban négy tekintélyes orvos olyan
rendkívül érdekes spirítusztá jelensé-
gekről számolt be, amelyek a leg-
szélesebb nyilvánosságot is foglal-
koztatják. Charlottenburg egyik bé-
rpalotájában, a Regulski-házaspár la-
kásában hetek óta valóságos kísér-
tetjárás van és minden külső eszköz
igénybevétele nélkül, a tudományos
világban spontánfenomén elnevezés
alatt ismeretes szellemek nemcsak
falat kopogtatnak, hanem 80 kilós
asztalt és ágyat mozgatnak el he-
lyükről és könnyebb tárgyakat,
mint például székeket-körülantol-
tatnak a szobában.

A család kérésére a kerület plébá-
nosa maga is meggyőződött a meg-
magyarázhatatlan jelenségekről, er-
re a berlini pszichológusok társasá-
hoz fordult. A társaság négy orvos
tagja, Schmidt dr., Sünnér dr., Berg-
mann dr. egészségügyi tanácsos és
Wugodszinski dr. orvosnő fölkeres-
ték a bérpalotát és több alkalommal
végzett megfigyelésekről most rész-
letesen beszámoltak a tudományos
világot is ámulatba eltő észletekről.
Az orvosok elmondták, hogy a kí-
sértetjárás mindig akkor ejti rémü-
lőbe Regulskiékét, ha 11 éves Lu-
cie leányuk gyöngékedése miatt
ágyban fekszik. Egy ilyen alkalom-
mal a gyerekszobában az asztalon
lévő tárgyak mozogni kezdtek és a
kislány tankönyvei táncoltak, egy
pléhdoboz pedig, amely a szekré-
nyen fektült és amelyben 18 füg-
gőnygyűrű volt, a levegőben lebe-
gett. Regulskiék a megdöbbentő je-
lenség után mindig így beszéltek
róla: *Ismét itt volt ő.* Ezalatt Re-
gulski fivérét értették, aki nyolc-
napos betegség után spanyolnáthában
meghalt és akinek halála után kez-
dődt meg a szellemjárás.

Még két szeánszon ugyanezeket a
jelenségeket figyelték meg az orvo-
sok, akik nem adták magyarázatát
az idézés nélkül történő szellemjá-
rásnak és az orvostársaság sem tu-
dott bevilágítani a szellemek titok-
zatos világába.

Őszi idényre mindennemű kelmefestést, vegytisztítást

mélyen leszállított árak mellett végez **Palotay** plissirozó, gouvlirozó és
gőzmosó intézete.

Telep: Honvéd-utca 9/j. Telefon 10-9.
Üzlet: Kálvintér 5., Hunyadi-utca 15., Batthyány-utca 26. szám.

Elhalasztották a TTAC versenyét

a nyiregyházi-rakamazi ut roz-
sasága miatt

Mint ismeretes, a TTAC október
13-án akarta megrendezni a magyar
országi automobil-gyorsasági bat-
tonoki versenyt a Nyiregyháza-raka-
mazi uton. A Tiszántúli autó-sporto-
lói nagyban készültek már az érde-
kesnek ígérkező versenyre, amikor
most váratlanul értesítés érkezett
az elnökségtől a debreceni vezető-
séghez, hogy a verseny különböző
okok, de főként a Nyiregyháza-raka-
maz közötti tíz kilométeres utvo-
nal állapota miatt a jövő évig ha-
lasztást szenved.

Érdekes megemlíteni, hogy ez az
utvonal csak most készült el s a
vállalkozó nemrégiben adta át a
forgalomnak.

Ujnyomai árulta el
egy halvainó nevét

(A. D. U. tudósítójától.)

Hirt adunk annak a veszedelmes
nemzetközi zsebmeteszőzőnek elfo-
gatásáról, akit a Rákóczi-utcai pia-
con értek tetten és aki *Karlai Zsó-
fiának* mondotta magát. A rendőr-
ség kinyomozta, hogy körülbelül
négy-öt élnében működött az or-
szág különböző helyein, de az igazi
nevét nem tudták megállapítani.
Felküldték ujjlenyomatát a buda-
pesti bünyégi nyilvántartónak, hon-
nan most érkezett meg a válasz. E
szerint a zsebmeteszőző *Horvát* Ho-
nának hívják, rovtomultu leány, aki
jelenleg is körözés alatt áll. Horvát
Honát pénteken reggel átkísérték az
ügyészség fogházába.

Súlyos vereséget szenvedett Habibullah

London, október 4.

Habibullah csillaga letűnőfélben
van. Peshavarból jelentik, hogy se-
regét Gardez környékén súlyosan
megverte Nadir khán fivérének jó-
val nagyobb hadereje és ez már má-
sodik veresége Habibullahnak. Hívei
közül 300 a csatatéren maradt, a
többi futásban keresett menekülést
Kabul irányában, de igen sok a fog-
ságba esettek száma.

MADAY GYULA KITÜNTETÉSE

Budapest, október 4.

A Kormányzó a vallás- és közok-
tatásügyi miniszter előterjesztésére
dr. Maday Gyula országgyűlési kép-
viselő, budapesti református gimná-
ziumi tanárnak a tankerületi királyi
főigazgatói címet adományozta.

**Szőrmeáruk, kész bun
csőbban beszerezhetők**

ADLER szücsnél,

Batthyányi-utca 2. szám.

Fióküzlet: Piac-utca 83.

— Knott Kovácsné szabászati és
varró iskolájában a tanítás október
1-én kezdődik. Tanítványok magán-
tanulásra és iparképesítésre felvé-
tetnek délelőtt 9-től 12-ig, délután
3-6-ig.

A kormány széleskörű intézkedéseket tesz a válságban levő mezőgazdaság megsegítésére

Máyer János nyilatkozata — A pénteki minisztertanács határozata

Budapest, október 4.

A termés értékesítésével kapcsolatban Máyer János, majd Bud János miniszter elnöklésével, amint azt megírtuk, tegnap nagyfontosságú értekezlet volt a földművelésügyi minisztériumban. Máyer miniszter ma délután fogadta a sajtó képviselőit s az értekezlet eredményéről a következőket mondta:

A termés értékesítése

— A mezőgazdasági termelés értékesítés mai helyzetének megbeszélése céljából szaktanácskozási hívtam össze, amelyen megjelentek az érdekképviselők, az OMGE, a Mezőgazdasági Kamarák, az export intézetek és a gazdák képviselői. Az értekezleten elsősorban tájékoztattam a megjelenteket azokról az intézkedésekről, amelyeket a termés fejlesztésével és a termés értékesítésével kapcsolatban tettem. Így ismerttettem a termés rekonstrukciójára érdekében elrendelt intézkedéseket, hogy a gazdatársadalmat megfelelő termelési eszközökkel, szemes gabona- és takarmánymagokkal és megfelelő mennyiségű műtrágyával lássam el. Mintegy 8600 vagon műtrágyát tartattam el helyenkint teljesen ingyen a kisgazdáknak, többnyire olyan helyeken, ahol egyáltalán nem ismerték a műtrágya használatát. Ennek az akciónak az eredménye, hogy ma már évente 5000 vagonra emelkedett a műtrágya és ma már olyan gazdaságokban is használják, ahol eddig egyáltalán nem alkalmazták.

— Ezután ismerttettem azokat az intézkedéseket, amelyeket nemrég fogantatosítottam a termés fejlesztésére és az értékesítés dolgában. — Ezek elsősorban a talajművelés előmozdítására, a trágya helyes kezelésére, a legjobb vetőmagvak használatára vonatkoztak, úgy a szemes gabonánál, mint a kapásnövényeknél és hüvelyes veteményeknél. Intézkedések történtek a magtiszításra, a műtrágya fokozottabb használatára,

A kormány intézkedései a mezőgazdasági krízis elhárítására

A tegnapi minisztertanács tudva-levően igen fontos gazdasági kérdéseket tárgyalt, amelyek közül első helyen áll a hiteluzsora letörése. Foglalkozott továbbá a minisztertanács a hitelkriszissal is és megállapította azokat az eszközöket, amelyekkel egyelőre a hitelválságon segíteni óhajt.

A gabonauzsora kérdésében a minisztertanács azt a megoldást határozta el, hogy az arra megfelelőbb szervek útján akciót kezd a kereslet feljavítására és különösen azokon a vidékeken, ahol a gabona árát mesterségesen, sőt spekulatív leszorították, közbetép sajtó vásárlásaival.

A kormány részéről hír szerint elsősorban a Futura, amelynek 130 vidéki kirendeltsége dolgozik ebben az irányban, továbbá egyes megbízható cégek kapnak megbízást nagyobb mennyiségű gabona vásárlására. Ezek a vásárlások természetesen a napi áron történnek, amit úgy állapítanak meg, hogy a tőzsdei árfolyamból levonják a fuvardíjköltségeket.

Igen fontos rendelkezése a tegnapi minisztertanácsnak az, amely a vidéki közraktárak létesítésére vonatkozik. A földművelési miniszternek utasítást adott a minisztertanács

a selyemtenyésztés fejlesztésére, kereskedelmi és ipari növények termelésére és végül az értékesítésre, kapcsolatos propagandára vonatkozóan.

Védekezés a gabonauzsora ellen

— Ismerttettem azokat az intézkedéseket is, amelyeket a zöldhívet nyújtása terén tettem és amelyek azt célozzák, hogy a kisembereket a gabonauzsorától megvédjük és megkíméljük őket attól, hogy kialakulatlan árak mellett kénytelenek legyenek eladni gabonájukat. Ismerttettem azoknak az intézményeknek a működését, amelyeknek célja, hogy a tőzsdei és a napi piaci árakon gabonavásárlásokat végezzenek és ezáltal megvédjék a gazdákat attól, hogy gabonauzsorások kezébe kerüljenek.

42 millió exporthitel

Majd az export fejlesztésre tett intézkedéseimet ismerttettem. Összesen mintegy 42 millió pengő exporthitelt bocsátottak a gazdák rendelkezésére és ebből 17 és félmillió hitelt a hitelre és több mint 6 millió pengő zöldhíteltre eskik.

A bajok kuforrásai

— A felszólalók felhívására általában a bajok három kuforrását jelölték meg. Először a nehéz hitelviszonyokat, a magas kamatlábakat, másodsorban a termelési eszközök drágulását, harmadszor pedig az értékesítés ismét nehézségeit. A hitelviszonyok és a túl magas kamatláb csökkentése céljából többen azt javasolták, hogy a kormány módosítsa az uzsoratörvényt.

— Meghallgattam mindezeket a javaslatokat s a tegnapi minisztertanácsban már ismerttettem is és a kormány elhatározta, hogy a hitel- és a gabonauzsora letörésére intézkedéseket fogantatosít és ezek végrehajtásával a pénzügyminisztert biztat meg.

arra, hogy ebben az irányban is tegye meg a szükséges intézkedéseket.

A gabonauzsora letörésére vonatkozó intézkedéseket a legnagyobb részben a földművelési miniszter eszközözi. Ezzel szemben azok a feladatok, amelyek a hitelválság megoldására irányulnak, elsősorban a pénzügyminiszter hatáskörébe tartoznak. A kamatuzsoráról sok szó keletkezett. Egybehangzóan megállapították, hogy olyan hihetetlen uszora folyik különösen egyes vidéki pénzügyintézeteknél, amilyent a gazdák már nem bírnak elviselni. A minisztertanács ebben az irányban is fontos határozatot hozott. Elsősorban a Pénzügyintézetek Központja fogja a legsürgősebb revízió alá venni a vidéki intézetek hitelpolitikáját. Valóságos repülőrazziákat fognak tartani a vidéki pénzügyintézetekben s amely intézetnél hiteluzsora elhárítását tapasztalják, vagy olyan jelenségeket látnak, amelyek túlmagas kamatszédést mutatnak, abban az esetben a Nemzeti Bank fog ezekkel az intézetekkel szemben eljárni, esetleg hitelmegvonással. A legsürgősebb intézkedések lépnek ezen a téren érvénybe.

A mezőgazdasági érdekképviselők kérték továbbá a kormányt, hogy lehetőség szerint csökkentse a termelési költségeket. Az ipari cikkek árának csökkentését pedig oly módon tegye lehetővé, hogy sürgősen revízió alá vegyi a vámtarifát. A

MacDonald megérkezett Amerikába

Óriási ünnepléssel és konfetti esővel fogadták az angol miniszterelnököt

Newyork, október 4.

(Reuter Iroda) A Berengaria gyorsgőzös, amelyen köztudomás szerint MacDonald miniszterelnök utazott, ma reggel 11 perckor newyorki időszámítás szerint a newyorki vesztgár állomáshoz érkezett. A hajó élé Macchion vontatóhajó fedélzetén fogadóbizottság indult. A bizottság tagjai élükön Wilson államtitkárral hivatalosan üdvözölték MacDonald angol miniszterelnököt. A vontatóhajót több más hajó kísérte, amelyeken a különböző egyesületek foglaltak helyet. A kikötőből a City Hollig vezető utvonalon óriási tömeg sereg-

lett egybe. MacDonald miniszterelnök megérkezése után sok ezer főnyi tömeg ünnongása között és a szokásos gonfetti esőben a Broadwyn a város házára ment, ahol Walker polgármester fogadta és a város nevében üdvözölte. MacDonald válaszában elmondotta, hogy az angol király táviratban közölte vele legjobb kívánatait missziójához és ösztönserőleg érzé, hogy missziója a két ország határain túl is nagy hatást fog elérni.

Ezután MacDonaldra ünnepélyes keretek között ráruházták a polgármester jogot.

Zaleski lengyel külügyminiszter súlyos autóbalesete

Varsó, október 4.

(A D. U. tudósítójától.)

Zalesky külügyminisztert csütörtök délután autóbaleset érte, de szerencsés volt, kulescsonttörés árán megmenekült. A külügyminiszter autóját Varsóból Lowicba, Mikor kocsija már közel volt Ozarow vasútállomáshoz, szembekerült egy parasztszekérrel. Hogy az ösztönkésztés kerülje, a külügyminiszter, aki maga vezette az autót, erősen kanyarodott s egyben hirtelen fékezett, amitől a kocsit felborult és

maga alá tomette a benneülőket. A külügyminiszteren kívül három volt az utóban, egy pap, egy képviselő és a sofőr, aki Zalesky mellett ült. Maga a külügyminiszter forgott a legnagyobb életveszedelemben és csodával határos, hogy csak kulescsontját törte el, a pap és a képviselő a fején és kezén szenvedett zúzódásokat, azonkívül a lelkész agyrázkódást is kapott, amitől eszméletét veszítette, de állapotja nem súlyos. A sebesülteket egy magánautó hozta Varsóba.

Magyarország barátsági szerződést kötött Görögországgal

Kiépítik a kereskedelmi kapcsolatokat — Venizelosz görög miniszterelnök Budapestben

Budapest, október 4.

Venizelosz görög miniszterelnök feleségével, Papadatos görög miniszterelnökségi államtitkár, Lambros követségi attasé és Lady Crossros kíséretében ma délelőtt 9 óra felül 30 perckor a keleti pályaudvaron a fővárosba érkezett.

Tizenegy órakor már megjelent a miniszterelnökségi palotában, ahol egy órahosszat barátságos beszélgetést folytatott Bethlen István görög miniszterelnökkel.

Hosszabb megbeszélést folytatott Walkó külügyminiszterrel is, délután fél egykor pedig megkoszorúzták a hősök emlékművét.

Venizelosz este fogadta a magyar sajtó képviselőit. Az eszmecsere során elmondotta, hogy sorba látogatja azoknak az országoknak fővárosait, amelyekről annak idején a határok most van negyedikszere. Budapesten most van negyedikszere. Budapest a legszebb valamennyi főváros között. A balkáni helyzetre teros között. A balkáni helyzetre teros között. A balkáni helyzetre teros között. A balkáni helyzetre teros között.

rátsági szerződést, nemsokára pedig Jugoszláviával fog kötni. A kisantóntha nincsen szándéka belépni Görögországnak. — Görögország egyébként senkinek sem szövetségese.

A trianoni szerződésre vonatkozólag hozzáintézett kérdésre ezeket mondotta:

— Ha azt hallanám, hogy Magyarország a népszövetségi egyezmény 19-ik pontja alapján sikerül meggyezve az összes szövetségeseivel, örömmel tapsolnék. Kijelentette, hogy ha Magyarország felajánlja Görögországnak a barátsági szerződést, a legnagyobb örömmel fogja azt megkötni. Ezzel kapcsolatban megemlítette még, hogy a görög-magyar kereskedelmi szerződésről most folynak a tárgyalások és valószínű, hogy a szerződést a közeli napokban meg is kötik.

Terjessze a Debreceni Ujságot

Ezer kolorádói fegyenc fellázadt és borzalmas csatát vívott a katonasággal

Sanfrancisco, október 4. A Kolorádó-állambeli Canon-City fegyházban lázadás tört ki, amelyet még mindig nem tudtak elfojtani. A fegyház ezerszáz fegyence hatalmába kerítette a fegyházország muni- cipalitását s innen védekezik a lázadás leverésére kiküldött katonaság támadásai ellen. Három fegyházórt agyonlőttek a fegyencek. Kolorádó állam kormányzója nagyszámú katonaságot és egy tüzerüteget vezényelt ki a lázadók leverésére. A környékbeli városok rendőrségét is Canon-Citybe összpontosították. Ma

reggel gépfegyveres támadás kezdődött a fegyencek ellen. Szükség esetén katonai repülőgépek is részt fogtak venni a harcban.

A Canon-City fegyházban kitört fegyenc lázadás a kora reggeli órákban a fegyházépületben elsáncolt 150 fegyenc feltétlen megadásával ért véget, miután a lázadás három vezetője öngyilkosságot követett el. A körülzárt foglyok felemelt kezekkel hagyták el állásaikat. Az ütközetek összesen 13 ember életébe kerültek, akik közül hat fegyházórt volt.

Bosszúból élve temettek el társai egy betörőt

Mire rátaláltak éhen halt a koporsóban

Páris, október 4. A rendőrséghez érkezett névtelen feljelentések arról adtak számot, hogy Pascal Clement ismert betörőn társai borzalmas bosszút álltak. Koporsóba zárva napokkal ezelőtt a földre temették. A megjelölt helyen

a rendőri bizottság tényleg megtalálta a koporsót, de mire kiemelték a földből, a betörő már halott volt. A koporsóba légzőcső vezetett, úgy-hogy a szerencsétlen elegendő levegőt kapott, de táplálék híján elpusztult.

Hatalmas tűz pusztított a város egyik ebesi tanyáján

(A D. U. tudósítójától.)

Pénteken délután hatalmas tűz ütött ki a város tulajdonát képező Ebesi-dűlő egyik tanyájában. A tűz a magtár melletti széna kazalban keletkezett s mikor már a tűzoltók kivonultak a tűz lokalizálására, lángban álltak a szomszédos kazlak is. A tűzoltók pár órai erőmegfeszítéssel lokalizálták a tüzet, de már ekkorra leégett három kazal széna és három kazal szalma. A kár meghaladja a 3000 pengőt. A tűzvizsgáló bizottság ma fog kiszállni a helyszíni szemlére és annak megállapítására, hogy a hatalmas tűz mi- ből keletkezett és — esetleg — kit terhel a felelősség.

Alfonz spanyol király elragadtatással gyönyörködött a barcelonai magyar kiállítás szépségében

A király tokaji borral koccintott a magyarok boldogulására

Barcelona, október 4. Alfonz spanyol király és Ena királyné teljes udvari kísérettel a kiállítási igazgatóság kalauzólása mellett megtekintette a barcelonai kiállítás főpavilonját. A vendégeket a magyar kormány képviselőiben Déry Béla min. biztos és Egon Aliréd fogadták. A királyi vendégek kíséretükkel legelőbb a nagy fogadó terembe mentek, ahol a reprezentatív képiállítást nézték meg. A király élénken érdeklődött a magyar

kiállítás látogatottsága és sikere felől és kijelentette, hogy a kiállítás minden várakozást felülmul s ehhez gratulációját fejezte ki a magyar kormányának.

Alfonz spanyol királyt és kíséretét megkínálták a kiállításon tokaji asszubbórral. XIII. Alfonz a tokaji borral telt poharat a magyar nemzet boldogságára üritette.

Hirdessen a Debreceni Ujságban!

PÁLFFY TIBOR

olcsó áral:

FÜSZEREK:

Só, egyszer őrölt, asztali	— 1 kg	P —.40
Só, kétszer őrölt, finom	— 1 kg	P —.42
Paprika, édes nemes	— 1 kg	P 6.80
Paprika, féledes	— 1 kg	P 6.—
Paprika, rózsás	— 1 kg	P 5.40
Ecet, 5 hydr.	— 1 lit.	P —.32
Bors	— 1 kg	P 7.—
Fahéj	— 1 kg	P 4.80

Azonnal házhoz szállítjuk.

Kossuth-u. 7

Telefon 13-49

Cipőt, harisnyát

legolcsóbban, legjobban vehet

Benyáts Emil

áruházában

Debrecen, Tisza-palota.

MacDonald kormánya nagykövetet küld Szovjetországba

London, október 4.

Henderson külügyminiszter és Dowgalewzski párisi orosz nagykövet csütörtökön aláírta azt a megállapodást, amely a további tárgyalások formáját és az angol-orosz diplomáciai viszony felvételét szabályozza. Dowgalewzski nagykövet ma visszatartozik Párisba.

Litvinov szovjet külügyi helyettes népbiztos nyilatkozatában kijelenti, hogy Dowgalewzski és Henderson megegyezése minden tekintetben

megfelel a szovjet álláspontjának. A jegyzőkönyv szerint Henderson kötelezettséget vállalt, hogy már a parlamenti ülészek legelején javasolni fogja a nagykövetek kiküldését.

MacDonald kormányának legújabb elhatározása politikai körökben kínos feltűnést keltett. Különös-kép az olasz és francia sajtó nyilatkozik elítélőleg a magát nemzeti színben feltűntető szociáldemokrata angol uralom bolsevik-barát eljárásáról.

Vérrel kente be magát a gyilkos és lefeküdt az áldozat mellé, hogy félrevezesse a rendőrséget

Eger, október 4.

(A D. U. tudósítójától.)

Tegnap este Werbőczy-utcai lakásán három fejszecsapással meggyilkolva találták Oláh Vilmos kádár-mestert. A holttest mellett feküdt véresen Tóth Ferenc köztisztviselő vállalkozó, aki azt állítja, hogy a

tettes őt is megsebesítette. Tóthot a kórházba szállították, ahol kiderült, hogy saját maga kente be magát vérrel és jelentéktelen szurt sebet is önmaga okozhatta. A rendőrség Tóthot gyilkosság gyanúja miatt őrizetbe vette, majd kihallgatása után átkísérték az ügyészségre.

Borbélysegédből szobrászakadémiai növendék

Debrecen, október 4.

(A D. U. tudósítójától.)

Ide s tőve két év telt el, hogy lapunk hasábjain először irtunk Bata János debreceni borbélysegédről, aki a Bika gőzfürdőjében borotválja az embereket. Bata János az esti pihenőidejét arra használja fel, hogy szobrokat készít. A szobrok, e csodálatos östelhetség alkotásai feltűnést arattak Debrecen művészkörében s cikkünk nyomán azóta a város is ösztöndíjban részesíti a zseniális fiatalembert.

Bata János október elsején felutazott Pestre Székely Molnár Imre, a Debreceni Ujság munkatársa kíséretében, aki őt 1927 november elsején a „Hajdúföld” Hab és az anyag című cikkében először fedezte fel a nyilvánosságnak. Székely Molnár most Bata Jánost elvitte Kistadud Stróbl Zsigmond műtermébe, aki egyúttal a szobrászat professzora is a Képzőművészeti Főiskolán. Kisfaludy Stróbl megtekintette a bemutatott szobrokat s ezek alapján javaslatba hozza Bata Jánosnak az akadémiára felvételét. A borbélysegéd sikere városszerző nagy örömet kelt s valószínű, hogy Debrecen tanácsa továbbra is pártfogolni

fogja a kivételes tehetségtű fiatal szobrászt, aki még sok dicsőséget fog szerezni művészetével Debrecen városának.

ANYAKÖNYVI HIREK.

Eljegyzések: Pulmer Lajos Savelle Erzsébettel.

Születések: Farkas János im., fiu Lajos. Ernes Valér szatócs, leány Ágnes. Kovács József im., fiu József. Papp György. kocsis, fiu György. Erős Gábor máv. futó, fiu Gyula. Cseroka Antal molnársegéd, fiu Antal. Horváth Sándor gazdálkodó, fiu Sándor. Szabó Lajos cipész, fiu József. Tóth Mihály gazdálkodó, fiu Ferenc. Tóth Mihály gazdálkodó, leány Erzsébet. Ménes András gazdálkodó, fiu András. Kovács Kálmán mészáros, leány Erzsébet. Egy halva született és három törvénytelen újszülött.

Jófogalmu

hentesüzlet átadó.

Cím a kiadóban.

Vitéz Horthy István lemondott a tiszántuli egyházkerület főgondnoki állásáról

(A D. U. tudósítójától.)

Vitéz Horthy István lovassági tábornok, a magyar közelet köztisztviselőiben álló vezéralakja, aki tudvalevőleg gróf Degenfeld-Schomburg József halála óta közmegegyezésre töltötte be a tiszántuli egyházkerület főgondnoki méltóságát, a tegnapi nap folyamán bejelentette, hogy **erőből a tisztségéről lemond.**

A lemondás teljesen váratlanul érte az egyházkerület tanácsát, mert hiszen az utóbbi időben semmi olyan tárgyi motívum nem merült fel, amely erre az elhatározásra bírhatna volna a köztisztviselőiben s közszereplésben álló főgondnokot. Az eddig kiszivárgott hírek szerint **Vitéz Horthy István lemondásának oka Baltazár Dezső legutóbbi szereplésében rejlik.** A főgondnokban az a meggyőződés érelődött meg, hogy nem azonosíthatja magát Baltazár

püspök politikai kísérleteivel, mert nem helyeselheti, hogy a magyarországi reformátusok egyházi vezére belevesse magát a liberális napi politikába s új pártok szervezésével foglalkozzék.

A főgondnokot, aki sziklaszilárd intranzigens magyarságával egyik lelkes építője a Debrecen s Pannónia közötti szivárványhidnak, valószínűleg elkedvetlenítették az utóbbi hetek eseményei s ezért érlelődött meg benne az a szándék, hogy lemond egyházkerületi méltóságáról.

Vitéz Horthy István lemondásának hírére, melyet először a fővárosi sajtó tett közzé, most illetékes helyen is megerősítik, de az egyházkerület hivatalosan még nem publikálta, minthogy az erről szóló publikáció közélettelére a református konvent lesz illetékes.

Felülvizsgálták a pallagi és Diószegi utat

Debrecen, október 4.

Az elmúlt napokban egy bizottság szállott ki néhány városi ut felülvizsgálására. A bizottság tagjai között volt Erdődi Lajos, dr. Markovits Elemér, dr. Miszti Károly tisztifőgyőző, Borsoss József műszaki tanácsnok, dr. Baczoni Sándor polgármesteri titkár és Botos Ernő mérnök.

A bizottság először a másfél kilométer hosszúságban cementmakkadással burkolt pallagi utat vizsgálta felül. Itt dilatációs repedéseket találtak, amelyek valószínűleg az

abnormis téli időjárás következtében állottak elő. A bizottság fel fogja hívni a vállalkozót, hogy ezeket a repedéseket tömítse és szüntesse meg. Egyébként a pallagi utat megfelelőnek találták. Ugyanígy megvizsgálták a Diószegi utat, amely már jobban bírta a fagyot. Itt semmi hiba nem volt.

Debrecen és határában egyébként nagy tempóban folynak az utépítési munkálatok. A vállalkozók igyekeznek, hogy még a hideg beállta előtt befejezzék a munkát az egyes utaszakaszokon.

A dán ifjusági vöröskereszt egyesület elnöke Debrecenben Holnap utazik el Debrecenből Willy From Peteresen

Debrecen, október 4.

(A D. U. tudósítójától.)

Willy From-Petersen, a dán ifjusági vöröskereszt-egyesület elnöke csütörtökön este Debrecenbe érkezett. Előzőleg már több napot töltött a Balaton vidékén és Budapesten. A dán vendéget, aki a magyar vöröskereszt intézmények tanulmányozására és megtekintésére jött Magyarországra, az állomáson **Rickl Antal**, a debreceni ifjusági vöröskereszt-egyesület elnöke fogadta.

Pénteken délelőtt Willy From-Petersen Rickl Antal kíséretében megtekintette a Nagytemplomot. Utána dr. Vargha Zsigmond egyetemi tanár kalauzolásával a kollégiumi anyakönyvtárat, dr. Ecsedi István muzeumi igazgató kalauzolására ment a Déri-muzeumot nézte meg. A Déri-muzeumból átmentek a Kereskedő Társulat dísztermébe, amely nagyon tetszett a dán vöröskereszt elnöknek. A leánykereskedelmi iskola feljebbjárójánál Révész Vilmos iskolai igazgató kalauzolta Willy From-Petersent.

A régi és az új Dóczy-intézetet is meglátogatta a dán ifjusági vöröskereszt-egyesület elnöke. Az intézet udvarán szép kis finomság várta a dán vendéget. Az ifjusági vöröskereszt tagjai egyenruhában álltak föl és elénekelték a Himnuszt és a vöröskereszt- indulót.

Délben a városházán tett látogatást a magas külföldi vendég. Dr.

Vásáry István polgármester távollétében dr. Vargha Elemér polgármesterhelyettes fogadta Willy-From-Petersent.

Este Rickl Antal a helyi ifjusági vöröskereszt-egyesület elnöke vacsorát adott Willy From-Petersen tiszteletére. A vacsorán megjelent dr. Vargha Elemér polgármesterhelyettes is.

Rickl Antal a dán vöröskereszt elnöknek pénteken délután még megmutatta a református főgimnáziumot, a nagyerdői klinikai telepet, továbbá a Svetits-intézet és a pallagi elemi iskola vöröskereszt csoportját.

Willy From-Petersen a város nevezetességeinek és vöröskereszt intézményeinek megtekintése után holnap délből visszautazik Budapestre.

Nem magánlaksértés, ha a házigazda kiköltözteti felmondásban levő lakóját

(A Debreceni Ujság tudósítójától.) Pesti János vendéglős magánlaksértésért feljelentette Hüse József debreceni háztulajdonost.

A vádirat szerint Pesti felmondta a lakást házigazdájának, de a felmondási terminusra mégsem költözött ki a házból. Hüse időközben másnak adta ki a lakást s az új lakót beköltöztette Pesti lakásába.

holott a vendéglős még nem költözött el. A bíróság nem látta igazoltnak a vádbeli eseményt s arra az álláspontra helyezkedve, hogy Pestinek igenis már akkorra ki kellett volna költöznie a lakásból, amikor a házigazda betelepítette lakásába az új lakót s ezért Húst felmentette az ellene emelt vád és következménye alól.

A hegyközségek késedelmes felállítása miatt felütötte fejét a boruzsora

Az ország legtöbb vidékén már megkezdődött a szüret és mennyiségileg gyenge, minőségileg jó termésre van kilátás. A korai mustok exportja csökkent és csak szorványosan fordul elő eladás. A boruzsora már az egész országban felütötte fejét s a borbizományosok s a borügynökök az eddig kitünően bevált módszer szerint járnak el. Ez a módszer abban áll, hogy felkeresik a termelőket és olyan kötlevelet mutatnak fel előttük, amelyben arról van szó, hogy a szomszédos megyében tizenöt-husz filléres áron vettek mustot. Ilyenkor azután a ter-

melőnek azt mondják, hogy ismerve borának jöminőségét és hírnevét, hajlandók egy-két fillérrel magasabb árat fizetni.

A szőlősgazdák körében az egyre jobban felbuzgó boruzsora miatt általános az elkeseredés és nincs, aki megakadályozza a borpiacon megnyilvánuló jelenségeket. A termelők intézményes intézkedést sürgetnek a boruzsora és az áronbuzlás ellen és kérik a hegyközségek felállítását, mert a hegyközségek megalakításával a boruzsora nem tudja annyira károsítani a termelőket.

Új beosztás szerint kell megszervezni a kerületi rendőrfőkapitányságokat

Debrecen, október 4.

(A D. U. tudósítójától.)

A készülő rendőrtörvénytervezetnek a kerületi főkapitányságok megszüntetésére vonatkozó részével kapcsolatban újabb dolgok merültek fel.

Magyarországon a budapesti főkapitányságon kívül öt kerületi főkapitányság van. A budapest-vidéki főkapitányság székhelye Budapest, a többi Debrecen, Szeged, Székesfehérvár és Szombathely. Egyes kerületi főkapitányságok beosztása nem számol a távolságokkal. Így például a budapestvidéki főkapitánysághoz tartozik Budapest székhellyel Ballasagyarmat, Budaörs, a távolos Eger, Esztergom, a határmenti Salgótarján és a tiszparti Szolnok. A székesfehérvári kerületi főkapitánysághoz tartozik Baja, Mohács és Pécs, mindhárom megsze esik tőle, a debreceni főkapitánysághoz Miskolc, amely csak hosszadalmas körutazással érhető el Debrecenből.

A rendőri közigazgatás ismerői azt mondják, hogy a kerületi főkapitányságokat új beosztás szerint kellene megszervezni, mert szükség van rájuk, már csak azért is, mert élükön magasabbrendű és gyakorlottabb rendőrtisztviselők állanak, akik közelebbről kísérhetik figyelem-

mel a vidéki rendőrfőkapitányságokon sokszor igen felelősségteljes beosztásban működő alacsonyabbrendű tisztviselők munkáját, mint budapestről a túlterhelt belügyminisztérium.

A kisebb jelentőségű ügyeknél — porolás, villamoslegrálás stb. — egyáltalában megszüntethető a fellegbúzási fórum, hisz a néhány pengős pénzbírsággal elintézhető ügyekben többé kerül az adminisztráció, a papír és a tinta, amit felhasználnak az ügy elintézésére, mint amennyit az egész ügy ér.

Felhívás a szellemi munkásokhoz!

A rossz kergetési viszonyok, az általános munkanélküliség nem csak az ipari és kereskedelmi, továbbá a fizikai munkásokat sújtják, hanem a tisztviselői pályákra képeztetteknek is rendkívül nagy száma nem talál elhelyezkedési lehetőséget, hogy keveserükért dolgozhassanak. A keresetnélküliség súlyát fokozza a már beköszöntő őszi és a közeledő téli idő. Kartársak! Egyesülésben az erő! Tömörüljünk! Szervezkedjünk! Tudomásom szerint — más helyen — munkanélküli iparossegédek segédek egyesült erővel létesíteni tudtak szakmájukbeli műhelyeket; alig hinném tehát, hogy egyesülés által mi is ne könnyíthetnénk sorsunkon. Egyelőre csak annyit kérnék, hogy a velem egyetértő kartársak, akár köz-, akár magántisztviselőben való elhelyezkedésre várnak, közöljék velem címüket. A jelentkezők mindegyikével érintkezésbe fogok lépni s igyekeztelben megállapodni, ahol alkalom nyílik a további teendőkhöz meghesztelésére. Kartársi üdvözléssel: Szabó Péter, cseh megszállt helyről menekült tanár, II. Károly F. József ut 26/B. sz.

Szénszükségletét

legjobb minőségben és legolcsóbb áron

Schuschitzky János és Tsa
cégnél (Ferenc József-ut 22-24.) Telefon 12-48, 12-62
szerezheti be.

Salgótarjáni-, borsodi-, poroszfűtőszén és koks.

Ezer koloradói fegyenc fellázadt és borzalmas csatát vívott a katonasággal

Sanfrancisco, október 4. A Kolorádó-állambeli Canon-City fegyházban lázadás tört ki, amelyet még mindig nem tudtak elijöztani. A fegyház ezerszáz fegyence hatalmába kerítette a fegyházórság munició raktárát s innen védekezik a lázadás leverésére kiküldött katonaság támadásai ellen. Három fegyházórt agyonlőttek a fegyencek. Kolorádó állam kormányzója nagyszámu katonaságot és egy tüzerüteget vezényelt ki a lázadók leverésére. A környékbeli városok rendőrségét is Canon-Citybe összpontosították. Ma

reggel gépfegyveres támadás kezdődik a fegyencek ellen. Szükség esetén katonai repülőgépek is részt fognak venni a harcban.

A Canon-City fegyházban kitört fegyenc lázadás a kora reggeli órákban a fegyházépületben elsáncolt 150 fegyenc feltétlen megadásával ért véget, miután a lázadás három vezetője öngyilkosságot követett el. A körülzárt foglyok felemelt kezekkel hagyták el állásaikat. Az ütközetek összesen 13 ember életébe kerültek, akik közül hat fegyházórt volt.

Bosszúból élve temettek el társai egy betörőt

Mire rátaláltak éhen halt a koporsóban

Páris, október 4. A rendőrséghez érkezett névtelen feljelentések arról adtak számot, hogy Pascal Clement ismert betörőn társai borzalmas bosszút álltak. Koporsóba zárva napokkal ezelőtt a földbe temették. A megjelölt helyen

a rendőri bizottság tényleg megtalálta a koporsót, de mire kiemelték a földből, a betörő már halott volt. A koporsóba légzőcső vezetett, úgy hogy a szerencsétlen legendó levegőt kapott, de táplálék híján elpusztult.

Hatalmas tűz pusztított a város egyik ebesi tanyáján

(A D. U. tudósítójától.)

Pénteken délután hatalmas tűz ütött ki a város tulajdonát képező Ebesi-dűlő egyik tanyájában. A tűz a magtár melletti széna kazalban keletkezett s mikor már a tűzoltók kivonultak a tűz lokalizálására, lángban álltak a szomszédos kazlak is. A tűzoltók pár órai erőmegfeszítéssel lokalizálták a tüzet, de már ekkorra leégett három kazal széna és három kazal szalma. A kár megaladja a 3000 pengőt. A tűzvizsgáló bizottság ma fog kiszállni a helyszíni szemlére és annak megállapítására, hogy a hatalmas tűz mi-
ből keletkezett és — esetleg — kit terhel a felelősség.

Alfonz spanyol király elragadtatással gyönyörködött a barcelonai magyar kiállítás szépségében

A király tokaji borral koccintott a magyarok boldogulására

Barcelona, október 4. Alfonz spanyol király és Ena királyné teljes udvari kísérettel a kiállítási igazgatóság kálauzolására mellett megtekintette a barcelonai kiállítás főpavilonját. A vendégeket a magyar kormány képviselőiben Déry Béla min. biztos és Egon Aliréd fogadták. A királyi vendégek kíséretükkel legelőbb a nagy fogadó terembe mentek, ahol a reprezentatív kiállítást nézték meg. A király élénken érdeklődött a magyar

kiállítás látogatottsága és sikere felől és kijelentette, hogy a kiállítás minden várokozást felülmul s ehhez gratulációját fejezte ki a magyar kormánynak.

Alfonz spanyol királyt és kíséretét megkínálták a kiállításon tokaji asszubbórral. XIII. Alfonz a tokaji borral telt poharat a magyar nemzet boldogságára üritette.

Hirdessen a Debreceni Ujságban!

PÁLFFY TIBOR

olcsó áral:

FÜSZEREK:

Só, egyszer örölt, asztali	—	1 kg	P — 40
Só, kétszer örölt, finom	—	1 kg	P — 42
Paprika, édes nemes	—	1 kg	P 6.80
Paprika, félédes	—	1 kg	P 6.—
Paprika, rózsa	—	1 kg	P 5.40
Ecet, 5 hydr.	—	1 lit.	P — 32
Bors	—	1 kg	P 7.—
Fahéj	—	1 kg	P 4.80

Azonnal házhoz szállítjuk.

Kossuth-u. 7

Telefon 13-49

Cipőt, harisnyát

legolcsóbban, legjobban vehet

Benyáts Emil

áruházában

Debrecen, Tisza-palota.

MacDonald kormánya nagykövetet küld Szovjetországba

London, október 4.

Henderson külügyminiszter és Dowgalewzski párisi orosz nagykövet csütörtökön aláírta azt a megállapodást, amely a további tárgyalások formáját és az angol-orosz diplomáciai viszony felvételét szabályozza. Dowgalewzski nagykövet ma visszautazik Párisba.

Litvinov szovjet külügyi helyettes népbiztos nyilatkozatában kijelenti, hogy Dowgalewzski és Henderson meg egyezése minden tekintetben

megfelel a szovjet álláspontjának. A jegyzőkönyv szerint Henderson kötelezettséget vállalt, hogy már a parlamenti ülészak legelején javasolni fogja a nagykövetek kiküldését.

MacDonald kormányának legújabb elhatározása politikai körökben kínos feltűnést keltett. Különös-kép az olasz és francia sajtó nyilatkozik elítélőleg a magát nemzeti szintben feltüntető szociáldemokrata angol uralom bolsevik-barát eljárásáról.

Vérrel kente be magát a gyilkos és lefeküdt az áldozat mellé, hogy félrevezesse a rendőrséget

Eger, október 4. (A D. U. tudósítójától.)

Tegnap este Werbőczy-utcai lakásán három fejszecsapással meggyilkolva találták Oláh Vilmos kádár-mestert. A holttest mellett feküdt véresen Tóth Ferenc köztisztviselő vállalkozó, aki azt állítja, hogy a

lettes őt is megsebesítette. Tóthot a kórházba szállították, ahol kiderült, hogy saját maga kente be magát vérrel és jelentéktelen szűrt sebet is önmaga okozhatta. A rendőrség Tóthot gyilkosság gyanúja miatt őrizetbe vette, majd kihallgatása után átkísérték az ügyészségre.

Borbélysegédből szobrászakadémiai növendék

Debrecen, október 4. (A D. U. tudósítójától.)

Ide s tova két év telt el, hogy lapunk hasábjain először irtunk Bata János debreceni borbélysegédről, aki a Bika gőzfürdőjében borotválja az embereket. Bata János az esti pihenőidejét arra használja fel, hogy szobrokat készít. A szobrok, e csodálatos östelenség alkotásai feltűnést arattak Debrecen művész-körében s cikkünk nyomán azóta a város is ösztöndíjban részesíti a zseniális fiatalembert.

Bata János október elsején felutazott Pestre Székely Molnár Imre, a Debreceni Ujság munkatársa kíséretében, aki őt 1927 november elsején a „Hajdúföld” Hab és az anyag című cikkében először fedezte fel a nyilvánosságnak. Székely Molnár most Bata Jánost elvitte Kisfaludy Stróbl Zsigmond műtermébe, aki egyuttal a szobrászat professzora is a Képzőművészeti Főiskolán. Kisfaludy Stróbl megtekintette a bemutatott szobrokat s ezek alapján javaslatba hozza Bata Jánosnak az akadémiaira főlvetelét. A borbélysegéd sikere városszerte nagy örömet kelt s valószínű, hogy Debrecen tanácsa továbbra is pártfogolni

fogja a kivételes tehetségű fiatal szobrászt, aki még sok dicsőséget fog szerezni művészetével Debrecen városának.

ANYAKÖNYVI HIREK.

Eljegyzések: Pulmer Lajos Savelle Erzsébettel.

Születések: Farkas János im., fiu Lajos. Ernes Valér szatócs, leány Ágnes. Kovács József im., fiu József. Papp György kocsis, fiu György. Erős Gábor máv. futó, fiu Gyula. Cseroka Antal molnársegéd, fiu Antal. Horváth Sándor gazdálkodó, fiu Sándor. Szabó Lajos cipész, fiu József. Tóth Mihály gazdálkodó, fiu Ferenc. Tóth Mihály gazdálkodó, leány Erzsébet. Ménes András gazdálkodó, fiu András. Kovács Kálmán mészáros, leány Erzsébet. Egy halva született és három törvénytelen ujszülött.

Jótorgalmu

hentesüzlet átadó.

családi okok miatt azonnal

Cím a kiadóban.

Vitéz Horthy István lemondott a tiszántuli egyházkerület főgondnoki állásáról

(A D. U. tudósítójától.)

Vitéz Horthy István lovassági tábornok, a magyar közélet köztisztviselőjében álló vezéralakja, aki tudvaleg a gróf *Degenfeld-Schomburg* József halála óta közmegegyezésre töltötte be a tiszántuli egyházkerület főgondnoki méltóságát, a tegnapi nap folyamán bejelentette, hogy *erőből a tisztségéről lemond.*

A lemondás teljesen váratlanul érte az egyházkerület tanácsát, mert hiszen az utóbbi időben semmi olyan tárgyi motívum nem merült fel, amely erre az elhatározásra bírhatna volna a köztisztviselőt s közszerepében álló főgondnokot. Az eddig kiszivárgott hírek szerint *vitéz Horthy István lemondásának oka Baltazár Desző legutóbbi szereplésében rejlik.* A főgondnokban az a meggyőződés érelődött meg, hogy nem azonosíthatja magát Baltazár

püspök politikai kísérleteivel, mert nem helyeselheti, hogy a magyarországi reformátusok egyházi vezére belevesse magát a liberális napi politikába s új pártok szervezésével foglalkozzék.

A főgondnokot, aki sziklaszilárd intranzigens magyarságával egyik lelkes építője a Debrecen s Pannónia közötti szivárványhidnak, valószínűleg elkedvetlenítették az utóbbi hetek eseményei s ezért érelődött meg benne az a szándék, hogy lemond egyházkerületi méltóságáról.

Vitéz Horthy István lemondásának hírére, melyet először a fővárosi sajtó tett közzé, most illetékes helyen is megerősítik, de *az egyházkerület hivatalosan még nem publikálta*, minthogy az erről szóló publikáció közétételére a református konvent lesz illetékes.

Felülvizsgálták a pallagi és Diószegi utat

Debrecen, október 4.

Az elmúlt napokban egy bizottság szállott ki néhány városi ut felülvizsgálására. A bizottság tagjai között volt Erdődi Lajos, dr. Markovits Elemér, dr. Miszti Károly tiszti főügyész, Borsoss József műszaki tanácsnok, dr. Bacsoni Sándor polgármesteri titkár és Botos Ernő mérnök.

A bizottság először a másfél kilométer hosszúságban cementmakkal burkolt pallagi utat vizsgálta felül. Itt dilatációs repedéseket találtak, amelyek valószínűleg az

abnormis téli időjárás következtében állottak elő. A bizottság fel fogja hívni a vállalkozót, hogy ezeket a repedéseket tömítse és szüntesse meg. Egyébként a pallagi utat megfelelően találták. Ugyanígy megvizsgálták a Diószegi utat, amely már jobban bírta a fagyot. Itt semmi hiba nem volt.

Debrecen és határában egyébként nagy tempóban folynak az utépítési munkálatok. A vállalkozók igekeznek, hogy még a hideg beállta előtt befejezzék a munkát az egyes utaszakaszokon.

A dán ifjusági vöröskereszt egyesület elnöke Debrecenben

Holnap utazik el Debrecenből Villy From Peterzsen

Debrecen, október 4.

(A D. U. tudósítójától.)

Willy From-Petersen, a dán ifjusági vöröskereszt-egyesület elnöke csütörtökön este Debrecenbe érkezett. Előzőleg már több napot töltött a Balaton vidékén és Budapesten. A dán vendéget, aki a magyar vöröskereszt intézmények tanulmányozására és megtekintésére jött Magyarországra, az állomáson Rickl Antal, a debreceni ifjusági vöröskereszt-egyesület elnöke fogadta.

Pénteken délelőtt Willy From-Petersen Rickl Antal kíséretében megtekintette a Nagytemplomot. Utána dr. Vargha Zsigmond egyetemi tanár kalauzolásával a kollégiumi anyakönyvtárat, dr. Ecsedi István muzeumi igazgató kalauzolására melett pedig a Déri-muzeumot nézte meg. A Déri-muzeumból átmentek a Kereskedő Társulat dísztermébe, amely nagyon tetszett a dán vöröskereszt elnöknek. A leánykereskedelmi iskola tejakciónál Révész Vilmos iskolai igazgató kalauzolta Villy From-Petersent.

A régi és az új Dóczy-intézetet is meglátogatta a dán ifjusági vöröskereszt-egyesület elnöke. Az intézet udvarán szép kis ünnepség várta a dán vendéget. Az ifjusági vöröskereszt tagjai egyenruhában álltak föl és elénekelték a Himnuszt és a vöröskereszt- indulót.

Délben a városházán tett látogatást a magas külföldi vendég. Dr.

Vásáry István polgármester távollétében dr. Vargha Elemér polgármesterhelyettes fogadta Willy-From-Petersent.

Este Rickl Antal a helyi ifjusági vöröskereszt-egyesület elnöke vacsorát adott Villy From-Petersen tiszteletére. A vacsorán megjelent dr. Vargha Elemér polgármesterhelyettes is.

Rickl Antal a dán vöröskereszt elnöknek pénteken délután megmutatta a református főgimnáziumot, a nagyerdei klinikai telepet, továbbá a Svetits-intézet és a pallagi elemi iskola vöröskereszt csoportját.

Willy From-Petersen a város nevezetességeinek és vöröskereszt intézményeinek megtekintése után holnap délben visszautazik Budapestre.

Nem magánlaksértés, ha a házigazda kiköltözteti felmondásban levő lakóját

(A Debreceni Újság tudósítójától.) Pesti János vendéglős magánlaksértésért feljelentette Hüse Jézseit debreceni háztulajdonost.

A vádirat szerint Pesti felmondta a lakást házigazdájának, de a felmondási terminusra mégsem költözött ki a házból. Hüse időközben másnak adta ki a lakást s az új lakót beköltöztette Pesti lakásába.

holott a vendéglős még nem költözött el. A bíróság nem látta igazoltnak a vádbeli cselekményt s arra az álláspontra helyezkedve, hogy Pestinek igenis már akkorra ki kellett volna költöznie a lakásból, amikor a házigazda betelepítette lakásába az új lakót s ezért Hüsét felmentette az ellene emelt vád és következménye alól.

A hegyközségek késedelmes felállítása miatt felütötte fejét a boruzsora

Az ország legtöbb vidékén már megkezdődött a szüret és mennyiségileg gyenge, minőségileg jó termésre van kilátás. A korai mustok exportja csökkent és csak szórványosan fordul elő eladás. A boruzsora már az egész országban felütötte fejét s a borbizományosok s a borügynökök az eddig kitünően bevált módszer szerint járnak el. Ez a módszer abban áll, hogy felkeresik a termelőket és olyan kötlevelet mutatnak fel előttük, amelyben arról van szó, hogy a szomszédos megyében tizenöt-husz filléres áron vettek mustot. Ilyenkor azután a ter-

melőnek azt mondják, hogy ismerve borának jóminőségét és hírnevét, hajlandók egy-két fillérrel magasabb árat fizetni.

A szőlőgazdák körében az egyre jobban felburjánzó boruzsora miatt általános az elkeseredés és nincs, aki megakadályozza a borpiacot megnyilvánuló jelenségeket. A termelők intézményes intézkedést sürgetnek a boruzsora és az árrombolás ellen és kérik a hegyközségek felállítását, mert a hegyközségek megalakításával a boruzsora nem tudja ennyire kihasználni a termelőket.

Uj beosztás szerint kell megszervezni a kerületi rendőrfőkapitányságokat

Debrecen, október 4.

(A D. U. tudósítójától.)

A készülő rendőrtörvénytervezetnek a kerületi főkapitányságok megszüntetésére vonatkozó részével kapcsolatban újabb dolgok merültek fel.

Magyarországon a budapesti főkapitányságon kívül öt kerületi főkapitányság van. A budapest-vidéki főkapitányság székhelye Budapest, a többi Debrecen, Szeged, Székesfehérvár és Szombathely. Egyes kerületi főkapitányságok beosztása nem számol a távolságokkal. Így például a budapest-vidéki főkapitánysághoz tartozik Budapest székhellyel Ballassagyarmat, Budaörs, a távolos Eger, Esztergom, a határmenti Salgótarján és a tiszaparti Szolnok. A székesfehérvári kerületi főkapitánysághoz tartozik Baja, Mohács és Pécs, mindhárom megszűnik, a debreceni főkapitánysághoz Miskolc, amely csak hosszadalmas körutazással érhető el Debrecenből.

A rendőri közigazgatás ismerői azt mondják, hogy a kerületi főkapitányságokat új beosztás szerint kellene megszervezni, mert szükség van rájuk, már csak azért is, mert élükön magasabbrangú és gyakorlottabb rendőrtisztviselők állanak, akik közelebbről kísérhetik figyelem-

mel a vidéki rendőrfőkapitányságokon sokszor igen felelősségteljes beosztásban működő alacsonyabbrangú tisztviselők munkáját, mint budapestről a tulterhelt belügyminisztérium.

A kisebb jelentőségű ügyeknél — porolás, villamoslegrálás stb. — egyáltalában megszüntethető a felbevezési fórum, hisz a néhány pengős pénzbírsággal elintézhető ügyekben többre kerül az adminisztráció, a papír és a tinta, amit felhasználnak az ügy elintézésére, mint amennyit az egész ügy ér.

Felhívás a szellemi munkásokhoz!

A rossz kereseti viszonyok, az általános munkanélküliség nemcsak az ipari és kereskedelmi, továbbá a fizikai munkásokat sújtják, hanem a tisztviselői pályákra képesítetteknek is rendkívül nagy száma nem talál elhelyezkedési lehetőséget, hogy kényerükért dolgozhasanak. A keresetnélküliség súlyát fokozza a már beköszöntő őszi és a közeledő téli idő. Kartársak! Egyesülésben az erő! Tömörüljünk! Szervezzük meg! Tudomásom szerint — más helyen — munkanélküli iparossegédek segédek egyesült erővel létesíteni tudtak szakmájukbeli műhelyeket; alig hinném tehát, hogy egyesülés által mi is ne könnyíthetnénk sorsunkon. Egyelőre csak annyit kérnék, hogy a velem egyetértő kartársak, akár köz-, akár magántisztviségben való elhelyezkedésre várnak, közöljék velem címüket. A jelentkezők mindegyikével érintkezésbe fogok lépni s igyekezni fogok velük valamely összejevtelben megállapodni, ahol alkalom nyílik a további teendők megbeszélésére. Kartársi üdvözléssel: Szabó Péter, cseh megszállt helyről menekült tanár, II. Károly F. József ut 26/B. sz.

Szükségletét

legjobb minőségben és legolcsóbb áron

Schuschitzky János és Tsa
cégnél (Ferenc József-ut 22-24.) Telefon 12-48, 12-62
szerezheti be.

**Salgótarjáni-, borsodi-, porosz-
fűtőszén és koks.**

PROPAGANDA HÉT

a teljesen újjáalakított és fényesen berendezett

MARGIT

FÜRDŐ

modern egészségügyi követelmények szerint újjáépített helyiségekben

október 6-tól okt. 12-ig

Vasárnap reggeltől szombat estig a **Margit fürdő** igazgatósága módot kíván nyújtani Debrecen város és környéke minden lakosa számára, hogy a **Margit fürdő** gyönyörű új berendezését megtekinthesse és ez alkalommal a gőzfürdőt férfiak és nők reggel 6 órától megszakítás nélkül este 7 óráig egészen csekély díj ellenében használhassa.

Ezen propaganda héten

40

fillér

egy gőzfürdő-jegy.

A villamoskocsikban váltott oda- és visszautazásra is érvényes **gőzfürdő-jegy** ezen a propaganda héten csak **HATVAN fillérbe** kerül. — Kiszolgálási díj **TIZ FILLER**, maszjrozás **TIZ FILLER**, tyukszemvágás **TIZ FILLER**.

FIGYELEMI Csak október 6-tól október 12-ig tart ez a

propaganda hét!

Október 13-ikától a rendes árak lépnek újból életbe!

GYÁSZROVAT

Özv. Pálffy Józsefné meghalt. Mélyszégyen fájdalomtól lesújtottan, de Isten akaratán megnyugodva tudatjuk, hogy felelhetetlen jó édesanyám, anyósom, nagymamánk, dédmamánk és kedves rokonunk, özv. Pálffy Józsefné szül. Imre Julianna áldásos élete 88-ik, özvegy-ségének 15-ik évében hosszas gyengélkedés után az Urban csendesen elhunyt. Kedves halottunk földi részzeit 1929 október 5-én, délután 3 órakor fogjuk a Nagytemplomban ravatalozni és az ott tartandó ima után a Hatvan-utcai temetőben örök nyugalomra helyezni. Végtisztviseltségétélre rokonainkat, barátainkat, jóismerőseinket fájdalmas szívvel meghívjuk. Pálffy-, Ókrös-, Bihar- és Jámor-családok. — A temetést Csurka „Kegyelet” tem. int. rendezi.

Tóth Lajos életének 36-ik évében elhunyt. Temetése f. hó 5-én délután 3 órakor lesz a Hatvan-utcai temetőháztól a róm. kath. egyház szertartása szerint tartandó beszentelés után a Hatvan-utcai temetőbe. — A temetést Fehértói tem. vállalata rendezi.

Vizeli Sándor gazdálkodó életének 26-ik évében elhunyt. Temetése f. hó 5-én délután lesz Debrecenből Pocsaj községbe szállítva, a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után a községi temetőbe. — A szállítást Fehértói temetkezési vállalata rendezi.

Néhai Buzek Nándor kufurósegéd élete 28-ik évében váratlanul elhunyt. Temetése október 5-én délelőtt 10 órakor lesz Mikepércsen a római katolikus egyház szertartása szerinti beszentelés után a mikepércsi temetőbe. — A temetést Csurka „Kegyelet” temetkezési vállalata rendezi.

Néhai Kiss Sándor kufurósegéd élete 34-ik évében elhunyt váratlan baleset következtében. Temetése október 5-én délelőtt 11 órakor lesz Mikepércsen a református egyház szertartása szerint tartandó ima után a mikepércsi temetőbe. — A temetést Csurka „Kegyelet” temetk. vállalata rendezi.

Özv. Riesz Henrikné szül. Ungváry Mária 70 éves korában elhunyt. Temetése folyó hó 5-én délután 3 órakor lesz a Hatvan-utca 58. számú háztól a ref. egyház szertartása szerint. — A temetést Gebauer Károly és Tsa tem. int. rendezi.

Özv. Nagy Sándorné szül. Kalocsán Margit 33 éves korában elhunyt. Temetése folyó hó 5-én délután 3 órakor lesz a Szent Anna-ú. temető kápolnájából a gör. kath. egyház szertartása szerint. — A temetést Gebauer Károly és Tsa tem. int. rendezi.

Épület és bútoryasalások,ournérok
Bészler Lajosnál,
Széchenyi-utca 2. sz.

Gyermekölés büntette miatt indult meg az eljárás a balmazújvárosi bestiális anya ellen

Debrecen, október 4. (A D. U. tudósítójától.)

A Debreceni Ujság csütörtöki számában részletesen beszámoltunk a balmazújvárosi gyermekgyilkosságról. Berezki Erzsébet 20 éves lányának a múlt hónap 27-én csecsemője született s a gyermeket a lelketlen anyja megfojtotta, majd a tetemet egy kendőbe beburkolva, elásta a szemétdombba. A csendőrség ásatásokat végzett a kertben s ennek során kiásták a szemétdombból a gyermeket. Mikor a csendőrség rátalált a tetemre, már kikezdtek a férgék. A debreceni ügyészség indítványára dr. Preineszberger Jenő tanácselnök, központi vizsgálóbíró dr. Horváth Arthur törvényszéki orvos-

szakértő társaságában kiutazott a helyszíni szemle és a boncolás megtartására Balmazújvárosra.

A vizsgálóbíró kihallgatta a leányanyát, aki azzal védekezett, hogy szeptember 27-én éjszaka hirtelen születési fájdalmak fogták el s mindjárt ezután meg is szülte gyermekét. A szülés után elvesztette eszméletét s mikor magához tért, a csecsemő már meg volt halva. A leányanya vallomásával szemben a boncolás azt állapította meg, hogy a gyermek élve született meg s halálát fulladás okozta. Minden valószínűség szerint a csecsemőt az anyja fojtotta meg. Berezki Erzsébet ellen gyermekölés büntette miatt megindult az eljárás.

A város felirata a postapalota építési és berendezési munkálatai ügyében

A városi törvényhatósági bizottság legutóbbi közgyűlésén dr. Vásáry István polgármester előterjesztésére elhatározta, hogy a debreceni postapalota építése érdekében felír a kereskedelmi kormányhoz. Feliratában azt kéri, hogy az építési és berendezési munkálatok végzését debreceni iparosoknak juttassák és azt részletmunkaként adva vállalatba, a generalvállalkozókat mellőzzék. Tekintettel arra, hogy időközben már kiírták a munkálatokra a pályázatokat, dr. Vásáry polgármester intézkedett, hogy ezt a közgyűlési határozatot expressz küldjék meg a kereskedelmi miniszternek.

Hamarosan elkészítik a debreceni szabad iskola részletes tervét és költségvetését

Száz gyenge gyermek részére állítanak fel szabad iskolát a Nagyerdőn

Debrecen, október 4. (A D. U. tudósítójától.)

Szeptember elején már részletes hírt adtunk dr. Vásáry István polgármesternek arról az érdekes tervéről, hogy külföldi mintára Debrecenben is fel kell állítani egy erdei szabadiskolát, hol gyöngye, tüdőbetegsége hajlamos növendékeket taníttatnak és nevelnek.

Annakidején dr. Vásáry polgármester a tervvel kapcsolatban megbízta dr. Csűrös Ferenc közművelődési tanácsnokot, hogy készítsen javaslatot és tanulmányozza át az egész kérdést.

Csűrös tanácsnok még a nyár folyamán áttanulmányozta az erdei iskola létesítésére vonatkozó kérdéseket s ezeknek alapján terjesztette elő a maga javaslatát Vásáry polgármesternek. A javaslat szerint elsősorban a Berlin mellett létesült világhírű hermsdorfi Pestalozzi-Heim-ot kellene mintául venni. Ez az iskolatípus felelne meg Debrecenben is a legjobban. A növendékek egész nap a szabadban tartózkodnak, itt kapják az oktatást, nevelést, állandó felügyelet alatt vannak és csak estére vonulnak vissza az internátusba, ahol rendszerint nyitott ablakok mellett alusznak. Ilyen rendszer mellett a beteges,

gyöngye gyermekek rövid idő alatt annyira megerősödnek, hogy később már nincs is szükségük kivételes bánásmódra.

Debrecenben a szabadiskolát a Nagyerdőn fogják felállítani. Egyelőre 100 gyermeket helyeznének el az internátussal egybekötött erdei iskolában, ahová a szegény gyermekeket ingyen, a gazdagabb szülők gyermekeit pedig mérsékelt díjazás mellett vennék fel. A növendékek az erdőben elkerített szabad helyen tartózkodnának és tanulnának.

Az elmúlt hónapban Csűrös tanácsnok megkereste Szombathely és Sopron város polgármestereit és információkat kért az ott működő erdei iskolákra vonatkozólag.

A soproni polgármester most küldötte meg a Sopron-Bánfalva határában levő Manninger-ház elnevezésű erdei iskola alaprajzát, alapító levelét és egész szervezeti szabályzatát. A telket és a villát Manninger Vilmos soproni orvos még 1918-ban adományozta olyan céllal, hogy azon erdei iskolát létesítsen a város. Az iskola mellé azután internátust építettek s 1918 júliusában már meg is kezdték a növendékek oktatását. Ez volt Magyarországon az első erdei iskola, melyben a megnyitáskor 25 növendék nyert elhelyezést. Ugyanez év szeptemberében már 30 növendéke volt az iskolának s ez a létszám azóta évről-évre növekszik. Az iskolának külön felügyelő-bizottsága van, melynek munkájában részt vesz az alapító Manninger Vilmos is. A szabályzat szerint az erdei iskolában nyílt, fertőző tuberkulotikus betegeket egyáltalán nem vesznek fel, csak olyanokat, akiknek meggyógyulására kilátás van. A növendékek, ha megerősödtek, visszatérhetnek a rendes iskolákba tanulni.

Csűrös tanácsnok rövidesen elkészíti a részletes tervet, de legelsősorban a költségvetésre volna szükség, hogy megtehessek a hozzávetőleges számítás és intézkedés történetjének a fedezetről és az állami segélyezésről is. A műszaki hivatal, értesülésünk szerint, rövidesen elkészíti a költségvetést, amelyet azután a polgármester elé fognak terjeszteni. Bizonyosra lehet venni, hogy a jövő évben már Debrecenben is megnyílik az erdei iskola.

Két hónapi fogház szőlő lopásért

(A Debreceni Ujság tudósítójától.) Király Sándor hajduböszörményi földműves lopási bűnyével foglalkozott a debreceni kir. törvényszék. Király Sándor egy fiatalkorú társával állandóan dézsmálta a múlt év őszején a szőlőskerteket. Beismerésük szerint mintegy 4 mázsa szőlőt lopkodtak össze. Egy alkalommal a őszején elfogta őket s feljelentésére indult meg ellenük a bünvádi eljárás. A bíróság a vád értelmében mondta ki bűnösnek vádlottakat. Királyt 2 hónapi fogházbüntetésre, fiatalkorú társát pedig megdorgálásra ítélte.

Két részeg ember megverte a rendőrt

(A Debreceni Ujság tudósítójától.) Komádi Lajos és D. Nagy Lajos hajduszoboszlói földművesek ez év június 15-én nagy italozást csaptak az egyik kocsmában. Ejjéltájban részegen ballagtak haza, miközben lármásan énekeltek. Varga József rendőrőrmester figyelmeztette a részeg embereket, hogy az utcán ne érekeljenek, mire azok megtámadták a rendőrt s tetteleg bántalmazták. Varga feljelentésére hatósági közeg elleni erőszak vétsége miatt eljárás indult meg ellenük a bünvádi eljárás s a debreceni törvényszék Komádit 2 heti, D. Nagyt pedig 1 heti fogházbüntetésre ítélte.

Padlólakkok

legszebb színekben, magas ényű, kiváló minőségű, nagyon olcsón kapható:

S'ern festéküzletében

Piac-utca 10. szám. (Bikával szemben.)

Ugyanott patkány és egérintő garantált minőségben olcsón kapható.

A magy. kir. Tisza István tudományegyetem klinikai szállítója

Fehértói Dániel

temetkezési vállalkozó Debrecen, Dégenfeld-tér 4
(Saját ház.) Telefon: 11-85.
Halottszállítást autóján végez vidékre is.

HIREK

1929 október 5. (szombat)

Prof.: Placid. Kath.: Aurél.

A gyógyszerárak közül éjjeli szolgálatot tartanak a következők: Kossuth, Piac u. 26. — Nap, Piac u. 3. — Isteni Gondviselés, Petőfi-tér. — II. Rákóczi, Külsővásártér. — Csillag, Árpád-tér 1. Mátyás Király, Nyilastelep, Márton K. utca 1. szám.

Debrecen sz. kir. város közművelődési könyvtára (Déri-muzeum) szepdelután 4—7-ig, vasárnap délelőtt 10—tember 1-től nyitva délelőtt 10—1-ig, 12 óráig.

IDŐJÁRÁS

Hazánkban a hőmérséklet az enyhe légáramlás következtében jóval magasabb a rendesnél. Maximuma több helyütt meghaladta a 25 fokot és éjjeli minimuma sem szállt a 10 fok alá.

Budapesten 4-en délben a hőmérséklet 21 fok Celsius.

Időprognózis: Az időjárásban lényeges változás nem várható.

ISTENTISZTELETEK

A református templomokban:

Nagytemplomban délelőtt 10 órakor prédikál dr Révész Imre, délután 5 órakor Sipos Imre. Kistemplomban 9 órakor prédikál Kovács József, délután 5 órakor Kardos Lajos. Kistemplomban 11 órakor Németh Vince. Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor prédikál Szabó Gyula, délután 5 órakor Baja Mihály. Kossuth-utcai templomban délelőtt fél 9 órakor ifjúsági istentisztelet Bagdi Dániel. Árpád-téri templomban délelőtt 10 órakor prédikál Madar Zoltán, délután 3 órakor Sz. Szabó Zoltán. Ispótyai templomban délelőtt 10 órakor prédikál K. Kiss László, délután 5 órakor Szabó Gyula. — Homokkertben délután 3 órakor prédikál Madarász József. Csapókerthben délelőtt 10 órakor prédikál Bagdy Dániel, délután 3 órakor Gerda Sándor. Fancsikán: Vajda László. Ondód, Vedres-dűlő: Halász András. Nyulasbarak délután 3 órakor Tantó Sándor. Nagyerdőn levele istentisztelet délelőtt 9 órakor Mezey Béla. Nyilastelepen délután 3 órakor Papp Imre. Wolaffka-telepen délután fél négy órakor prédikál Hadházy Pál.

A római katolikus templomban:

Egésznapos Szentségimádás. Szentségkítétel reggel 6 órakor. Misék minden félórán. 8 órakor piarista diák-mise. Fél 10 órakor nagymise, utána szentbeszédet mond Kovács Sándor, a Katolikus Figyelő szerkesztője. Utolsó mise fél 1 órakor. Délután 5 órakor októberi ájtatosság, a szentbeszédet Erdődy-Bakacs Iván szentszéki bíró tartja. Utána Szentségbetétel.

Októberi ájtatosság a róm. kath. templomban:

A Szent Anna-utcai templomban október minden délutánján szentolvasó-ájtatosság van Szűz Mária tiszteletére. Az ájtatosságok délután kezdődnek.

A görög szertartású római katolikus templomban:

Rendes vasárnapi szentmiserend. — Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet 8 órakor diák-mise, 9 órakor katonamise a görög és latin szertartású róm. kath. katonák részére. 10 órakor nagymisét mond és utána prédikál Papp Gyula parochus, szentszéki tanácsos. Utolsó mise fél 12 órakor. Délután három órakor vécsernye, 4 órakor októberi Rózsafüzér-ájtatosság.

Negyven pengőt veszett a kártyán -- szíven iötte magát

Püspökladányból jelenti a Debreceni Ujság tudósítója:

Kalmár Albert 29 éves napszámos október 3-án éjszaka bement az egyik kocsmába italozni. Italozás közben később az asztalához telepedett két napszámos kollegája, akik azt indítványozták Kalmárnak, hogy kártyázzanak. Hajnalra Kalmár el-

vesztette az egész heti keresetét, mintegy 40 pengőt.

Mikor pénze elfogyott, hazament a lakására Kalmár, ahol forgópisztyolyával szíven iötte magát. A szerencsétlen ember azonnal meghalt. A debrecine ügyészség a temetési engedélyt megadta.

A 107 éves indián törzsfőnök töltötkáposztát evett és tokaji bort ivott Bécsben

Budapest, október 4.

A napokban európai körútján Bécsbe érkezett az északamerikai indiánusok legöregebb törzsfőnöke, a 107 éves Big Chief White Horse-Eagle, a „Fehér Sass” Nagyfőnök. Fehér feleségével jött, aki egyébként második neje. Első felesége indiánus volt, akitől 18 élő gyermeke született. Legidősebb fia 78 éves.

A Big Chief, akit már a pályaudvaron a riporterek és fényképezékek egész raja fogadott, soktollu fejdíszével és a kalárisokkal teleggatott indiánus ruhájában feltűnést kelt mindennütt, ahol megjelenik. Miklas osztrák köztársasági elnök is kihallgatáson fogadta és a csodálatos fris-

sességű nagyfőnök elszívta vele a hagyományos békepipát, amelyet Lincoln Abraham óta az Egyesült-Államok összes elnökeivel elszívott. A keddi nap folyamán körrepülést is végzett Bécs fölött. Kijelentette, hogy egészségét főleg annak köszönheti, hogy sohasem alszik napi 4 óránál többet.

Mivel sokat hallott már a tokaji borról, este kíséretével együtt felkereste a bécsi Magyar Borházat, ahol a 107 éves ember a következő magyaros vacsorát ette végig: gulyásleves, debreceni töltött káposzta, töltött paprika, tőpörtüspogácsa s végül feketekávé. Hozzá barackpálinkát, badacsonyi bort és tokaji asszút ivott.

Megszűnik Dégenfeld-tér Mayer Jánosné rőtös üzlete. Raktáron levő árut olcsón kiárusítom.

Az evangélikus templomban folyó hó 6-án, vasárnap délelőtt 10 órakor az istentiszteletet Rapos Viktor végzi. Istentisztelet után közgyűlés. — Fél 1 órakor levele istentisztelet. Végzi: Labossa Lajos.

Unitárius istentisztelet és urvacsoraszítés

lesz október 6-án, vasárnap délelőtt 10 órakor a Hatvan-utcai unitárius templomban. Prédikál és urvacsorát oszt: dr Csiki Gábor budapesti lelkész.

— A Pénzügyi Tisztviselők Kuglizója folyó hó ötödikén, azaz szombaton este hat órakor közgyűlést tart. Kérem a kör tagjait a gyűlésen való megjelenésre, utána dísznótáros vacsora. Elnök.

— Istentiszteletek a baptista imaházban. A Szappanos-utca 23. sz. alatt levő baptista imaházban vasárnap délelőtt fél 9-től 9-ig imaájtat, 9—10-ig bibliamagyarázat, délután 6—8-ig prédikáció és új tagok bementése, 8—9-ig urvacsoraszítés.

— A Kath. Otthon társasvacsorája. A Kath. Otthon október 5-én, szombaton este 8 órakor társasvacsorát rendez, amelyre a vezetőség az Otthon tagjait és azok vendégeit szeretettel meghívja. Egy teríték ára 2 P (ital nélkül).

— Egy érdekes könyvről beszél ma mindenki. Paleologue: A cár országa. A világháború és Oroszország drámája. Érdekesítő mindvégig és tanulságos. A három vas-kötet ára 3 pengő 90 fillér. Olcsó propaganda kiadás. Kapható Antalffy József cégnél. Telefon 6—12.

— A „Turul” szövetség ünnepélye október 6-án. A „Turul” szövetség kegyelettel emlékezik meg az évben az aradi vértanúkról. Október 6-án délelőtt egynegyed 11 órakor műsoros gyászmemoriaműsort rendez a következő műsorral a vármegyháza dísztermében: 1. Nemzeti Híszkegy, éneklő a városi dalegylet, Forray karnagy vezetésével. 2. Vezéri megnyitót mond urai Uray Sándor. Verböczi E. vezére. 3. Magyar nótákat játszik Rác Jancsi és zenekara. 4. Ünnepi beszédet mond dr Mitrovics Gyula egyetemi ny. r. tanár. 5. Himnusz, éneklő a Városi Dalegylet, Forray karnagy vezetésével.

— Hitelesítették a legutóbbi városi közgyűlés jegyzőkönyvét. Dr Vargha Emil polgármesterhelyettes elnöklésével pénteken délelőtt teljes tanácsi értekezlet volt a városi háznál, amelyen a hitelesítő bizottság kiüldöttjei: Debreczeny Jenő, Balogh István és Rásó János részvételével hitelesítették a hétfői törvényhatósági közgyűlés jegyzőkönyvét.

— Autó és villamos karambolja a Csapó-utcán. Pénteken délelőtt a Csapó-utcán a 20-as számú villamos elütött egy Bp. 26—1936. számú bérautót. Az autónak a hátsó része vágódott a villamoshoz és erősen megrongálódott. Szigeti István, aki az autót vezette, nem sérült meg. A rendőrség a karambol ügyében megindította a vizsgálatot.

Terjessze a Debreceni tujágot!

Csapó-utca 19. szám alól helyeztem át étkezdémet

Ötmalom-utca 1. sz. alá ahol továbbra is 90 fillér 4 fogásos ebéd, vacsora 60 fillér.

Havi abonoma úgy kiharódsra, mint bentétkezésre.

— Október hatodika a Dóczy-intézetben. A Dóczy-intézet tradícióhoz híven diszes keretek között emlékezik meg október hatodikáról. A leánygimnázium délelőtt 11 órakor tartja ünnepélyét az új tornateremben. Istentiszteletet végez Széll Miklós vallásnár. Riesz Janka szaval, Nagy Margit önképzőköri elnök beszédet mond s az előadást egy egyfelvonásos fejezi be. A tanítónőképzőintézet gyászünnepélye reggel 9 órakor kezdődik a tornacsarnokban. Imádkozik Soós Béla vallásnár s az alkalmi beszédet Bary Judith V. oszt. növendék tartja.

— Tamássy Géza dr belgyógyász, gyermekorvos, városi tisztiorvos rendelőjét Simonyi ut 21. számhoz helyezte át. Rendel. d. e. 8—fél 10-ig, d. u. 3—4-ig.

— Világhírre csak igazán jó gyártmányok tehetnek szert. Aspirin-tabletták az eredeti „Bayer” csomagolásban immár 33 év óta a gyógyszerkincshez tartoznak és — amint számtalan szakvélemény igazolja — a világ összes országában általános kedveltségnek örvendenek. Biztos és ártalmatlan szer az oly gyakran fellépő hűléses betegségek, az alkalmi együttjáró kellemetlen mellékhatások és sokszor súlyos következményei ellen való védekezésre.

— Szüreti multság ma este a Korona dísztermében. Belépődíj 1.20 pengő, az adókkal együtt.

— A lakarékos és helyes gázfőzés bemutatása. A városi világítási vállalat egyrészt, hogy a gáz fogyasztását, illetve használatát minél szélesebb körben terjessze és azt általánossá tegye, másrészt pedig, hogy a közönségnek bemutassa hogyan kell a gázzal takarékosan bánni, hogy a gázszámlák minél alacsonyabbak legyenek, hogyan kell a főzést, süstést praktikusán és helyesen eszközölni, f. hó 11. és 12-én a Royal-szálloda nagytermében gázpropaganda bemutatót fog tartani. Ez alkalommal reggel 9 órától déli 1 óráig és délután 3 órától este 8 óráig a Royal-szálloda termében felállított gáztakarékúhelyeken bemutatják a főzést, süstést s ugyanakkor Budapestről erre az alkalomra leérkezett szakfőzőnő magyarázatokkal fog szolgálni és külön előadásban fogja ismertetni mindennap délután 5 órakor, miként kell a gázzal szakszerűen bánni és ugyancsak ez alkalommal be fogja mutatni, hogyan lehet egész nagy családi ebédeket rövid idő alatt pár fillér költséggel elkészíteni. Felhívjuk a 11. és 12-én, péntek és szombaton tartandó ezen bemutató sütés, főzés és előadásra főként a háziasszonyok figyelmét. Ez alkalommal tudatja a világítási vállalat, hogy a bázbevezetésre a legmesszebbmenő kedvezményeket nyújtja. Ott, ahol nincs gázvezeték, a háztulajdonosnak csak fellet kell megfizetni a gázbevezetésnek és ezt az összeget is 5 év alatt fizetheti le, míg a másik felét az illető fogyasztó fizeti meg olyképen, hogy mindaddig havonta köbméterenkint 2 fillérrel többet fizet gázért, míg a bevezetés reá eső fele összege kiegyenlítettve nincsen. Ugyancsak ez alkalommal a legmodernebb gáztakarékúhelyek, gázreszautók, autógéyserek stb. ki lesznek állítva és ezek is a legkönnyebb részletfizetési feltételek mellett kaphatók a világítási vállalatnál.

Bérszántást

vállal motoekével és traktorral

Kövessy Boldizsár

Károly Ferenc József-ut 21

Vigszínház
Péntek - szombat - vasárnap

Két attrakció egy előadásban!

Chicago
(Roxie asszony bűnpöze „A szőke démon”)
A mai kor nagy társadalmi drámája 10 felvonásban. Főszereplők: Várkonyi Mihály, Phyllis Haver és Robert Redson. Megelőzi:

Asszonyok paradicsoma
Érdekes kalandok 5000 dollár megszerzése körül 6 vidám felvonásban. Főszereplők: Marie Prevost és Curtis Landis.

URANIA
A legújabb Harry Liedtke vígjáték-attrakciója:

Csókolom a kezét madame
(Ich küsse Ihre hand Madame)
Vígjáték 8 felvonásban. Főszereplők: Marianne Dietrich és Huszár Károly. Megelőzi:

A Sheriff büne
Vadnyugati történet 6 felvonásban. Főszereplők: Tom Tyler és Frankie Darro
Figyelmeztetés! F. hó 7-ől az előadások hétköznap 6 és 8 órakor fognak kezdődni.

Jönnek hétfőtől:
Vigszínházban: A Broadway angyala. (Az erény és a bűn örök küzdelme.) Főszereplők: Leatrice Joy és Várkonyi Mihály. Megelőzi: A pokolkerék. (Egy lokomotív érdekfeszítő regénye.) Főszereplők: William Boyd és Jobyna Ralston.

Nézzé meg
a Nemzeti Képszalon festményeit. Piac utca 44. Díjmentes.

Urániában: A kis gróf. (A régi császárváros fénykora és a békeletképe.) Liana Haidaldal. Megelőzi: Leányrabló. (Mexikói vér, kalandos történet.) Főszereplők: Fred Thomson és Silver Kingen.
Jön: Ludwig Wolf világhírű regénye: Bessel doktor feltámadása.

METEORBAN
Szombat és vasárnap:
WINGS
A szárnyas ember szimfónia. Két rész egy-erre, 14 felvonásban Clara Bow, Charles Rogers és Richard Arlennel.
Előadások: szombat 6 és 8 órakor. vasárnap: 3, 5, 7 és 9 órakor.
Jegyelővétel állandóan!

Művészi fényképek mesteri kidolgozásban láthatók Varga fényképész új kirakataiban. Piac-utca 7.

Halmosné Fancsovits Emma tánciskolája az „Egységspárt” helyiségében, Ferenc József ut 26. sz. Beiratkozni: Szent Anna-utca végén lévő MÁV palotában.

Angoiból, iranciából, németből fordítok, magyart fordítok angolra, németre, francáira. Helen Society, Ferenc József ut 40.

Öt pengős esti angol tanfolyam Helen Society, Piac-utca 40.

Zongora órákat adok kezdőknek és haladóknak, akadémiai módszer szerint, kívánatra zenében vizsgáztatok. Marschalkó Gusztávné, Batthyányi-utca 1. Beírás d. u. 3-4-ig.

A bukaresti rendőrség pellengére állítja a gázoló soffőröket

Budapest, október 4. Tegnap temették el Bukarestben Sandru Christea rendőrt, aki autobilgázolásnak esett áldozatul. Ez a gázolás robbantotta ki a közvéleményből az autóforgalom megrendszabályozásának sürgetését. A rendőrség helyt adott a követeléseknek

és drákói rendeletet hozott a gázoló soffőrök ellen. Az olyan soffőr, aki szerencsétlenséget okoz, hátra tett kezekkel fogják végigvezetni a város utcáin és a hátrára táblát akasztanak „soffőr” felirással. Felemelik a pénzbírságot is, sőt ezenkívül börtönbüntetéssel is sújtják a gázolást.

Titokzatos módon eltűnt egy földbirtokos a nagykanizsai éjjeli vonaton

Véres holttestét Fonyódtól találták meg a sínek mellett

Budapest, október 4. Titokzatos bűnügy hozta izgalomba pénteken reggel a budapesti rendőrkapitányságot. A Déli vasút igazgatósága ugyanis telefonon értesítette a rendőrséget, hogy az éjszaka Nagykanizsáról Budapestre menő vonat egyik fulkéjéből nyomtalanul eltűnt egy utas. A kiszállított rendőri bizottság első jelentése szerint gyilkosság történt.

lomon újabb utasok szálltak a vonatra s felszólították a kalauzt, hogy nyissa ki a fulkét. A kalauz kinyitotta az ajtót s nagy meglepetésére a fulkéből éterszag terjedt elő. Az utas nem volt a fulkében. Csúpan a fuilkéjét és üres börtárcáját lelték meg. A felöltő divatzebeiből egy W. F. monogrammmal zsebkendő csücske villogott elő. Kevéssel a felfedezés után Fonyódtól értesítés érkezett, hogy a pályatest közelében holtan találtak Wolf Ferenc dumantuli földbirtokost és borkereskedőt.

Csütörtökön este ugyanis a nagykanizsai állomáson egy magas termetű, elegáns, 35 év körüli férfi szállt fel a budapesti személyvonatra s beült az egyik fulkébe, ahol már egy másik férfi is ült. Az utas borralalót adott a kalauznak, akinek megkért, hogy adjon neki egy külön fuilkét, mert aludni szeretne. A kalauz ki is nyitott egy fuilkét, melyet az utas csakhamar lefüggönyözött. Reggelfélre egy Pest-környéki állomáson újabb utasok szálltak a vonatra s felszólították a kalauzt, hogy nyissa ki a fulkét. A kalauz kinyitotta az ajtót s nagy meglepetésére a fulkéből éterszag terjedt elő. Az utas nem volt a fulkében. Csúpan a fuilkéjét és üres börtárcáját lelték meg. A felöltő divatzebeiből egy W. F. monogrammmal zsebkendő csücske villogott elő. Kevéssel a felfedezés után Fonyódtól értesítés érkezett, hogy a pályatest közelében holtan találtak Wolf Ferenc dumantuli földbirtokost és borkereskedőt.

A titokzatos haláleset ügyében a rendőrség széleskörű nyomozást indított meg. Lehetséges, hogy öngyilkosságról van szó s az életunt földbirtokos, mielőtt kiugrott volna a vonat ablakából, étterrel elkábította magát. Az üres börtárca azonban azt bizonyítja, hogy rablógyilkosság történt.

— B. Vattay Margit táncintézetében folyó hó 12-én diák kolon kezdődik. Péterfia 30.

— Valóságos élvezet Varga fényképész új kirakatait szemlélni. Piac-utca 7.

— Beiratkozás angol nyelvre. Középszintű tanulókat korrepetáló német és francia nyelvben. Helen Society, Piac-utca 40.

Nézzé meg
a Nemzeti Képszalon festményeit. Piac utca 44. Díjmentes.

— Nagy szücsmeister Szent Anna-utca 3., saját műhelyében készült bundák és szőrmeárak kaphatók.

— Saison legnagyobb slágere: barna clozet papír 30 fillér, fehér 32 fillér, finom elsőrangú minőség. Papírokban fogalmi szavíz 1 P, hó-féher írópapír szavíz 1 P 40 fillér. Springer papír-fotocikkék szaküzletében.

— Egyetemi és gazdasági akadémiai tankönyvekből gazdag raktárt tart a Csáthy Ferenc egyetemi könyvkereskedés és irodalmi vállalat Rt. Telefon 2-96.

— B. Vattay Margit táncintézetében minden vasárnap délután 5-8-ig gyakorló leckeóra (össztánc) Péterfia 30.

— Bika pincevendéglőjében lehet a legjobban, legolcsóbban étkezni.

— Egy pengő hatvanért 4 és félx 6-os fényképezőgépet vehet a Berzéki fotobörzén és ingyen tanítják meg fényképezni.

— Egyetemi tankönyvek új és használt állapotban kaphatók Böhm Ferenc könyvkereskedésében, Ferenc József ut 7. Bika-szálló mellett.

— Cégtáblát, szobát és butort olcsón fest Szathmáry, Széchenyi-utca 6. szám.

RÁDIÓ-MŰSOR.
Szombat, október 5.

Budapest, 9.15: A m. kir. 1. honvédelmi vezényelők zenekarának hangversenye. 9.30: Hírek. 9.45: A hangverseny folytatása. 11.10: Vizállásjelentés. 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 12.05: A rádió házi-kvarterjének hangversenye. 12.25: Hírek. 12.35: A hangverseny folytatása. 1: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 2.30: Hírek, élelmiszerárak. 4: A Szociális Missziótársulat előadása: Farkas Edit alapító főnökasszony: Missziós üzenetek. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés, hírek. 5.10: Dunkel Norbert felolvasása. 5.40: Johann Strauss hangversenye. 7: Stella Gyula előadása: „Az Országos Színész-

Nézzé meg
a Nemzeti Képszalon festményeit. Piac utca 44. Díjmentes.

egyesület története.” 7.35: Lóversenyeredmények. 7.45: Előadás a Studióból. „Bizánc.” Színmű öt felvonásban. Irta: Herczeg Ferenc. Rendezi: Odry Árpád. Utána, körülbelül: 9.50: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd: Farkas Jenő és cigányzenekarának hangversenye.

Külföld: Bécs, 11: Hangverseny. 6: Kamarazene. 7.30: Puccini: Tosca. Operaelőadás. Utána: Jazz-band. Berlin, 4.30: Népszerű zene. 7: Szórakoztató zene. 8.10: Hangverseny. 12.30: Tánczene. Berosló, 4.30: Hangverseny. 7.20: Hírek. Utána hangverseny. Humor a zenében. 8.35: Rádiójáték. 10.35: Tánczene. Majna-Frankfurt, 4.15: Hangverseny Stuttgartból. 8.30: Rádiókabaré. 10.45: Tánczene. Prága, 12.20: és 4.30: Hangverseny. 5.30: Német gyermekhangverseny. 7.05: Rádiójáték Brünnből. 8: Filharmonikus hangverseny. — 10.25: Szórakoztató zene. Róma, 1.15: Rádió-trió. 5.30: Zenekari hangverseny. 9: Kamarazene. Közben egyfelvonásos bohózat. — London, 5.45: Orgonazene. 6.45: Zongorahangverseny. 8.20: Népszerű zene. 9: Filharmoniai hangverseny. 11.15: Tán zene. 11.45: Jazz-band.

SZÍNHÁZ

A SZÍNHÁZI IRODA JELENTÉSE

Ma este utoljára kerül színre sorozatos előadásban a színház pompás revüoperettje a

SZÖKIK AZ ASSZONY

Kornély Mária, Tihanyi Jutka, Fáskerthy Mária, Sulyok, Szücs, Sugár Gyula és Misi, Takács Oszkár fellépésével. Misoga utólrhetetlen groteszk táncakcióval, Erdődy és a görők.

Holnap, vasárnap délután olcsó helyárrakkal, fél négy órai kezdettel K. Voith Ilonka operanékesnő vendégfellépésével

CIGÁNYBÁRÓ.

A vezető szerepekben: Erkel Gaby, Szécsi Bócsi, Fáskerthy, Szücs László, Sugár Gyula és Takács Oszkár. Olcsó helyárrak.

Jön!!! Jön!!! Jön!!! Agglegény apa. Szencziacs újdonság.

Jön!!! Jön!!! Jön!!! Agglegény apa. Bemutató hétfőn este.

Jön!!! Jön!!! Jön!!! Agglegény apa. Az első prózai premier.

Kardoss Géza igazgató első fellépése vasárnap este, október 6-án a

TÁBORNOK

című szenzációs sikerű dráma címszerepében. Az emlékezetes sikerű Tábornok első idei előadásán e szezonban először lesz alkalma Debrecen közönségének

Kardoss direktort a színpadon üdvözölni. A népszerű darab címszerepe briliáns szerepe a művész igazgatónak, akinek új partnerei óriási ambícióval óhajtkják a tavalyi sikert tulszárnyalni.

Halassyné és Halassy Mariska mellett újak lesznek Ditrói Ica Judit. Sulyok Mária pedig Valentin szerepében. A férfiak közül csak Thuróczy, Fábán,

Misoga és Sugár Misi tartották meg rég: szerepeiket, ellenben újak lesznek László Gyula Lausch főorvos, Bálint György Korponai doktor, Kédly Gyula, Lutzkó dr. és Mészöly Tibor a többi szerepekben.

Október 6-án az aradi vértanúk emlékére a Tábornok előadás előtt Kédly Gyula a Csokonai Színház művésze ünnepi ódát szaval.

Szenzációs klasszikus operett repriz **Orfeusz a pokolban.** Péntek, szombat. Hétfőtől csütörtökig A, B, C, D. bérletben: Agglegény apa.

HIRDETMÉNY

A Hajdusámsoni Gazdasági Hitel-szövetkezet, mint a OKH tagja, hona szőlőtelepi csoportja október hó 6-ik napjára hirdetett negyedik évi rendes közgyűlést folyó október hó 13-ik napján délelőtt tíz órakor tartja meg a Keresztény Nemzeti Liga helyiségében, József kir. herceg-utca 16. szám alatt.

Az előljáróság.

Nézzé meg

a Nemzeti Képszalon festményeit. Piac utca 44. Díjmentes.

26178-1929. V.

HIRDETMÉNY

A közbiztonság érdekében a szeméti hulladék s egyéb trágyane-műek értékesítésére, illetve elszállítási jogának az 1930. évi január hó 1-től 1930. évi december hó 31-ig terjedő, egy éven át leendő bérbe-adására az 1929. évi október hó 16-án, azaz szerda délelőtt 10 órakor a városháza kitanácsstermében nyilvános szóbeli árverést tartok. Kikiáltási ár 800 pengő, melynek 10%-a az árverési bizottságnál az árverelő által bánatpénzül leteendő. Részletes feltételek a városi számvevői hivatalnál és a közbiztonsági igazgatóságnál megtekinthetők. Debrecen, 1929. évi október 3. Polgármester.

KÖZGAZDASÁG

Csökken a sörtermelés

A magyar sörpálya, amely nagy förtelenyben válik a kereslet a magyar buza iránt, mivel a rajnai hajófuvar megdrágult s így a magyarországi ugynevezett vasúti buza ára olcsóbb. A tiszavidéki búzát 21.90—22.75, az egyéb származásút 21.05—21.70 pengővel jegyezték fajsúly szerint. A rozs ára 15.90—16.05 pengő között mozgott. A liszt- és őrléménypiacon a malmok nem változtatták meg lisztárkaikat. A takarmánycikk piacán a tengeri kínálata megcsappant. Az árpát minőség szerint 15.25—16.50, a zabot 13.50—15.50 pengővel jegyzik minőség szerint.

A debreceni királyi járásbíró mint telekkönyvi hatóság. 1929—1929. szám.

A közeljövőben Svájc részéről jelentősebben csökken a sörtermelés. A magyar sörpálya, amely nagy förtelenyben válik a kereslet a magyar buza iránt, mivel a rajnai hajófuvar megdrágult s így a magyarországi ugynevezett vasúti buza ára olcsóbb. A tiszavidéki búzát 21.90—22.75, az egyéb származásút 21.05—21.70 pengővel jegyezték fajsúly szerint. A rozs ára 15.90—16.05 pengő között mozgott. A liszt- és őrléménypiacon a malmok nem változtatták meg lisztárkaikat. A takarmánycikk piacán a tengeri kínálata megcsappant. Az árpát minőség szerint 15.25—16.50, a zabot 13.50—15.50 pengővel jegyzik minőség szerint.

A debreceni királyi járásbíró mint telekkönyvi hatóság. 1929—1929. szám.

ARVERÉSI HIRDETMÉNY. KIVONAT.

Özv. Wertheimer Dávidné végrehajtónak Bardi Jánosné szül. Sándor Eszter hajdusámsoni lakos végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 5 q buza tökéletesítés és járuléki behajtása végett a debreceni kir. járásbíró területén levő Hajdusámsón községben fekvő s a hajdusámsoni 74. sz. tkvi. betétben A. I. 1—2 sor 347. és 348. hrszám alatt foglalt 123. számú ház, udvar és szántóból a Bardi Jánosné szül. Sándor Eszter nevének álló fele részére 300 pengő kikiáltási árban, a hajdusámsoni 359. számú tkvi. betétben A + 1 sor 116. hrsz. a. foglalt 1017 négyzetööl területű rétre (a Beltelekben) 1000 P kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1929. évi október hó 21. napján délelőtt 9 órakor Hajdusámsón község házánál fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlan a kikiáltási ár felénél alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverési szándékozók kötelesek bányapénzül a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881. LX. tc. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírban a kikiáltásnak átadni és az árverési feltételeket aláírni. (1881. LX. t. c. 147. §. 150. 170. §. 1908. XL. tc. 21. §.)

Az, aki az ingatlanért a kikiáltást árban magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bányapénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegészíteni. (1908. XLI. 25. §.) Debrecen, 1929. évi július hó 15.

Koós, sk. j. b. alelnök.

A kiadmány hitelül.

A kiadó tisztviselő.

DEBRECENI UJSÁG

REJDUFOLD

SZERKESZTŐ:

Marschalló Lajos.

Szerkesztőség: József kir. herceg-utca 16. (Telefon 3—48.)

Kiadóhivatal: Kossuth-utca 3. 1. emelet. (Telefon 1—41.)

VÁSÁROK NAPTÁRA

Október 5-én. Mezőkővácsháza. Lóvásár: Mezőberény.

Október 6-án. Alpár, Jászdósa (sertésvásár nincs), Kötégyán, Tiszaföldvár. Kirakodóvásár: Mád, Mezőberény. Október 7-én. Csögle, Dombbrád,

Fadd, Forró, Győr, Kerekegyháza, Kisbárapáti, Letenye, Mágocs (sertésvásár nincs), Mohács, Moson, Óskü, Pécs, Püspöknádasd, Sajóvárvány, — Sárkeresztúr. Állatvásár: Dévaványa, Eger. Lóvásár: Nagyatád, Sopron. Marha- és kirakodóvásár: Nagycsákány. Kirakodóvásár: Nagymaros. — Pótállatvásár: Pásztó.

Október 8-án. Apostag, Gáva, Gönce, Kéty, Mihályi, Nagyecsed, Rakaca, Tarpa, Tápócske. Állatvásár: Sátor-

alfajuhely. Kirakodóvásár: Dévaványa.

Október 9-én. Abaujszántó, Baté (sertésvásár nincs), Tiszaróff, Tótvázsony.

Október 10-én. Edelény, Majs, Mezőcsát, Páka, Pálháza, Pellérd. Állatvásár: Mezőkövesd.

Október 11-én. Egerág, Kurd (sertésvásár nincs). Marha- és sertésvásár: Szarvas.

Október 12-én. Besenyszög. Állatvásár: Elek, Hódmezővásárhely. Lóvásár: Szarvas.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szölg 50 fillér és egyszerre két reggeli lapban jelenik meg.

Vastagabb betűkkel nyomott szavak duplán számítottak. — Üzleti hirdetőket más tarifák alá esznek.

Apróhirdetésekre felvilágosítást a 141. telefonszám ad.

LEVELEZÉS

„Kamat”
sürgős levél várja a Független Ujság kiadójában. 7747

Benősülne
fiatal keresztény kereskedő bármilyen szakmába, hentes, kocsma, vagy üzletbe vidékre is. Leveleket: Független Ujsághoz, „Törekvő” címre. 7788

Nősülés
által berendezett szerényebb üzletet és lakást kaphat 32—34 éves izr. férfi. Leveleket Független Ujsághoz „Benősülés” címre. 7782

Nősülne
keresztény önálló kereskedő, némi készpénz hozomány és későbbi örökség megkívánatili. Leveleket „Önálló” címre a Független Ujsághoz. 7781

Házasságokat
biztos, gyors eredményre vezető közvetítő Ügynökség, Batthyány 13. sz., az udvarban. Több jó parti előjegyezve állandóan. 7780

Házasság.
A kereskedelem minden ágában jártas 24 éves fiatal ember nősülne vagy benősülne. — Lehetőleg fényképpel ellátott leveleket a kiadóba „24 év” jellegre. 7755

Lövinger Sámuel
Kaba, házasságokat közvetítő, megbízásokat elfogad. 7723

KIADÓ LAKÁS

Két
szobás lakás november 1-re kiadó. Szoboszlai utca 10. szám. 4678

Ügyvédi
irodának, orvosi rendelőnek kiválóan alkalmas 3 szobás utcai lakás Piac utca 64. alatt kiadó. — Értekezni Piac utca 71., ügyvédi iroda. 7745

Kiadó
lakás és butorozott szoba. Péterfia 56. 7767

Kiadó
egy nagy világos utcára nyíló pince helyiség, bármily célra. Széchenyi-utca 57. 4717

Kossuth-utca
55. szám alatt 3 szobás lakás kiadó. 7771

Piac-utcán
főpostával szemben elegáns lakás két urnak október 15-re kiadó. — Cim a kiadóban. 7773

Egy
kis utcai szoba kiadó. Vénkert, Sinay Miklós utca 24. 4709

5 szobás
udvari lakás kiadó, mellékkeliségekkel. Megtekinthető vasárnap 10-től 12 óráig. Miklós utca 41. szám. 4701

2 szoba,
konyha kiadó. Kossuth-utca 45. november 1-re. Értekezni Kossuth u. 15. 4704

Egy
szoba, konyha, fűszermara Jánosi-utca 11. sz. alatt azonnal kiadó. Értekezni: Jánosi-utca 3. szám alatt, Szentessy urnál. 4693

2 szoba,
konyhas lakás kiadó. Homok 72. Megtekinthető reggel 8, este 5 órakor. 4718

Kiadó
novemberre szép nagy 3—4 utcai szobás komfortos modern urilakás, parkos udvarral. Két családnak is alkalmas. Kölcsei 3. Telefon 7-16. 4716

Kiadó
új 4 szoba, konyha, — speiz csöndes udvarban 160 pengőért. Jókai utca 46. szám. 4682

Egy
utcai szoba, konyha — azonnal kiadó. Késes u. 46. szám. 4700

Egy
szoba, konyha, mellékkeliségek, ujonnan festve azonnal kiadó. Burgundia 14. 7766

Két-három
szobás lakást keresek azonnali beköltözésre — lehetőleg külön udvarral Csillag utca 49. 7762

Kiadó
az Erdősoron, a DTE pályával szemben ujonnan épült villában egy ötszobás, fürdőszobás, — minden kényelemmel ellátott urilakás. A legkényesebb igényeket is kielégítő. Esetleg két- és háromszobásra osztható. Villany, vízvezeték, gáz. Méltányos ár. Értekezni: helyszínen 3—4 óráig. 7761

Egy
szoba, konyha kiadó október 15-re. Cegléd utca 14. szám.

Butorozott
szobák kiadók Csillag u. 46. Szabóné. 4655

Egy
szép szoba, konyha, fűszermara, sertésöl, Jánosi utca 11. alatt azonnal kiadó. Jánosi utca 3. sz. alatt Szentessy urnál. 4693

Hatszobás
modern lakás családi házban kizárólagos udvarhasználattal bérbeadó dr Kováts Jenő ügyvédnél, Batthyányi utca 14. alatt. 4699

Széchenyi
utca 23. alatt két egymásba nyíló csinosan butorozott utcai szoba október tizenötére kiadó. — Érdeklődni ugyanott, üzletben. 7743

3 szobás
lakás mellékkeliségekkel, esetleg szőlővel is Poroszlay uton kiadó. Értekezni Kossuth utca 29. házfelügyelőnél. 4666

Egy
szoba, konyha kiadó. október 15-re. Cegléd u. 14. szám.

Kiadó
Csillag utcán 2 szoba, konyha, speiz és fürdőszoba helyiség. Értekezni délután 2—3-ig Nagy Kata hölgyfodrász Kossuth 11. 4698

3%-al csökkent a világ cukorrépa-területe

A G. H. jelenti: A világ cukorrépa-területe a nemzetközi cukorstatisztikai kimutatás szerint 1.35 millió hektárra csökkent a megelőző évi 1.39 millióval szemben. A csökkenés kb. 3%-ot tesz ki, amivel szemben a csehszlovák terület 9%-al csökkent. Romániában 16.000, Csehszlovákiában 22.000, Lengyelországban 21.000, Magyarországon 7400. Ausztriában pedig 2000 hektárral ültettek kevesebb répát az idén.

A zürichi devizaárfolyamok

A zürichi megnyitó devizaárfolyamok a következők: Budapest 90.42 és fél, Berlin 123.46, Newyork 518.50, London 25.17 és fél, Páris 20.32, Milánó 27.12 és fél, Prága 15.33, Belgrád 9.12 és fél, Bukarest 3.08 és egynegyed, Bécs 72.83 és fél, Amsterdam 208.05.

Valuta- és érmeárfolyamok

A valutapiac tájékoztató árfolyamai a következők: Egy angol font 27.17—27.86, száz cseh korona 16.87—16.97, száz dinár 9.98—10.06, száz dollár 570.20—572.20, száz francia frank 22.30—22.60, száz hollandi forint 229.40—230.40, száz lengyel zloty 64.05—64.35, száz lei 3.36—3.40, száz lira 29.80—30.10, száz német márká 136.15—136.75, száz osztrák schilling 80.30—80.70, száz svájci frank 110.20—110.70 pengő. — A nemesfém piacon a magánforgalomban a huszkoronás aranyat 22.90—23.10, az ezüst egykoronást 0.38—0.40, a forintost 1.04—1.06, az ötkoronást 2—2.08 pengővel jegyezték.

Gabonapiac

A készáru piacon a malmok részéről élénkebb érdeklődés tapasztalható s ezt azzal magyarázzák, hogy a malmok lisztelhelyezési lehetősége az utóbbi időben jelentősen javult. A külföldi piacok részéről állandóan van érdeklődés, azonban kötésre csak elvétve kerül sor. A piacon számítanak arra, hogy

Mosott

rongyot

vesz

lapunk nyomdája

József kir. herceg-u. 16.

Építési
Két szoba, konyha azonnalra kiadó, Miklós utca 85. sz. 7768

Kiadó
urilakás 2 szoba, előszoba, konyha, speiz — mellékhelyiségeivel — Kandia utca 5. 4656

Butorozott
utcai légfűtéses, két ágyas szoba kiadó. — Bika-bérlő, mozi udvar, fél em. 6. 4675

Kiadó
novemberre szép nagy 3 utcai szobás komfortos modern urilakás parkos kerttel. Kölcsei 13. Telefon 716. 4670

4 szobás
uri lakás Kossuth u. 39. sz. alatt kiadó. Bövebbet házmesternél. 4657

4 szoba
és mellékhelyiségekből álló utcai lakás november 1-re kiadó. József királyi herceg utca 30. sz. alatt. 4632

Püspökladányban
a Royal-szálló azonnalra bérebeadó, esetleg örökáron eladó. Érdeklődni a helyszínen a tulajdonosnál. 7687

Egy
szoba, konyha október 15-re kiadó. Nagy Pál utca 11. Péterfiak temetőnél. 4646

Kossuth utcán
színház felől erkélyes szép nagy szoba kiadó magányos urnak. Ertekezni Sas utca házmesternél. 4650

Külföldről
butorozott szoba kiadó. Bundi utca 15., II-ik lakás. 7587

Udvari
nagy tiszta szoba, fűkamrával azonnalra kiadó. Pápai u. 12. 4520

Üzlethelyiség
Hunyadi utca 14. kiadó. Eredeti perzsaszőnyeg eladó. 7737

Egy
szoba, konyhas lakás, esetleg jól zárható gépkocsihelyiséggel együtt gyermektelen házaspárnak azonnal kiadó. Miklós utca 51. 4641

Műhely
és raktárhelyiség kiadó. Miklós utca 29. 7725

Butorozott
szoba ellátással, vagy konyahasználattal, háromszobás lakás. nagy telekkel kiadó. Huszár utca 13. 4531

LAKÁS KERESLET
Keresek lakást 1 szoba, előszoba, konyha, mellékhelyiségekkel, állandó lakó vagyok. — Cim: Köztisztviselők Szövetkezete, Vár u. 1. szám, Csapó u. sarok. 4720

Fiatal ember
november 1-re csinosan butorozott szobát keres 30 pengőig. Cim a kiadóban. 4705

Tanár
butorozott szobát keres ellátással, ajánlatokat: „Állanló” jellegű kiadó továbbit. 4716

VÉTEL
Összecukható vaságyat megvételre keresek. Cim a kiadóban. 4480

Kisebb
családi házat legfeljebb két lakással megvételre keresek jobb mellékutcán. „Adómentes előnyben” címre ajánlatot kiadókba kérek. 4262

Keresek
megvételre több vagon elsőrendű szénát, löhevet, lucernát és búkkonyt írásbeli ajánlatot kérek a kiadói hivatalba takarmány jellege alatt. 4613

ÜZLETEK
Vidéki város központján fedrész üzlet 700 pengőért eladó. Cim a kiadóban. 7713

Baranyai utca
12. szám alatt épülő házban 5 üzlethelyiség, egy három szobás és egy két szobás lakás november 15-től bérebeadó. Érdeklődni lehet Piac u. 81., II. em. ügyvédi irodában. 4696

KERESLET
A Hajdudhádi Hangya vendéglője részére azonnali belépésre szakképzett vendégkezelőt keres. Óvadék 1000—1500 pengő, fizetés megegyezés szerint. Az Igazgatóság. 4721

Társat
keresek, kinek 5 vagy 6 száz pengő készpénze van, trafikárusításhoz. — Cim a kiadóban. 4689

Mindenest,
tisztát, szorgalmat keresek 2 személyhez azonnal. Miklós u. 41. 4645

Kertész
okl. nős a kertészet minden ágában jártas új-évre vagy előbb is állást keres Iváncsics István Kótaj. 4455

ELHELYEZKEDÉS
Mindenest
bejáró szakácsnő gyermektelen házaspárhoz azonnalra beléphet. Jókai-utca 6. 4720

Ügyes leány
felvétetik a Margit-fürdő gőzmosodában. 7772

Deutsche
Fraulein zu 2 Buben wird aufgenommen. Fekete, Piac 37., oder 72. 7770

Könyvelő
aki a kettős könyvelésben jártas, egyszerű mind gyakorlott gépirónó, október 15-re felvétetik. Cim a kiadóban. 7769

Tanulóleányokat
felveszek. Szabó Kata női divatterme, Piac u. 63., I. emelet. 7183

Hölgyfodrász
tanulónak intelligens leányt felveszek. Nemes Alajosné hölgyfodrász, Cegléd u. 18. sz. 4698

Kifutóleány,
ki nem iskolás, jelentkezhet reggel félhétől este tízig tartó könnyű elfoglaltságra. Teljes ellátás és havi 10 pengő. Svájci Tejivó, Piac utca 26. 7751

Kifutófiú
bentékezés azonnal felvétetik. Burgundia u. 14., fűszerüzlet. 7765

Házvezetőnek
ajánlkozik özvegy közepkorú urinó. Cim: Nagy Ferenc, Kollégium. 7760

Bejárónó
azonnal felvétetik Varga utca 30. 4479

Kereskedő
segéd állást keres. Nyugati utca 36. 4695

Kifutófiú
vagy leányt felvesz Molnár szőnyeg-, kézimunka üzlet, Piac u. 40. 7754

Gyakorlott
gyors- és gépiró kisasszony felvétetik. Takarékoság, Deák Ferenc utca 6. 7752

Gyermekszerező
főzni tudó mindenest felvesz dr. Ballanc, Péterfia 51. 4676

Egy
rendes bejárónó fél napra felvétetik. Kigyó utca 38. 7731

TIZENNYOLC
éven felüli büntetlen előéletű férfiak és nők lapelárusításra felvétetnek megélhetést nyújtó jutaléokra. Jelentkezés d. u. 4—5-ig Debreceni Ujság Kossuth u. 3.

Kifutófiút
fölvételre keres Király István fűszerkereskedése Dégenfeld-tér 11. 4643

Bejárónót
azonnalra felveszek. Sajnky, Ötmalom-utca 1. 4649

Napszámos
fiúk felvétetnek Preislernél. Boldogfalva 6.

Lakatos
tanulók fizetéssel felvétetnek Preislernél. Boldogfalva 6.

Tanulót
fizetéssel fölvételre keres Király István fűszerkereskedése, Dégenfeld-tér 11. 4644

Lakatos
segédek felvétetnek Preislernél. Boldogfalva 6.

Jobb nő
bejárónóknak ajánlkozik d. e. 8—12-ig Jósika u. 14. szám. 4803

Kertész.
ki a kertészet minden ágában nagygyakorlattal és hosszú bizonyítvánnyal 38 éves, semmi nem válogató, állást keres október 15-re. Cim a kiadóban. 4600

AJÁNLAT
Gálér tisztítás magas páncsok 8 fillér. Füst, szagtól oltató áruk mellett. — Libáncsi, Péterfia 4. — Keresztégyház. 4707

REGÉNY

CSÁGVÁRI MUZSAK

Írta: MESKÓ BARNA

(4)

Megint megkezdődött a panaszos csicsérgés. Cságvár sivárságáról, a nemes szépségek iránt érzéketlen uráról s az ő elfojtott vágyáról a kultúrelőélet után.

A panaszok vének voltak, mint maga a föld. A meleg duruzsolás, a meghitt liang, a bizalmas őszinteség azonban most is elszongította, meghatotta Györgyöt, mint már annyiszor. Ő is közlékenyebb lett, csapongó érzelmessége, tarka szeszélyei kiütözköztek rajta. Egy elkényesztetett, öreggyerek ült az íróasztal melletti kényelmes karosszékben.

A lelkibarátság szálai így egyre szorosabbá, bonyolultabbá gubancolódtak. A másfél óra, amit ezen a délelőttön Gergőné Györgynél töltött, lehetőszerű, hosszadalmas és szentimentális kézcsookban ért véget.

— Holnap is eljön?
— El. Örömmel.

S másnap az asszony érkezésekor a kézcsokok folytatódott. Gergőné már egészen otthonosan érezte magát, bár boldog szívdobogása még nem múlt el.

— Tudja, a maga ajtajáig meglehetősen nyugodtan jövök. Az ajtó előtt azonban az az érzésem, hogy idebenn valami nagy-nagy szenzáció várakozik reám. Nem tudom, mi lehet, kellemes-e, vagy kellemetlen, de mintha valami rendkívüli esemény rejtőznék itten, ami egyszerűen csak elém toppan. Maga még nem volt ilyen lelkiállapotban?
— Nem emlékszem.
— Pedig érdekes. Szinte csodálkoztam, mikor

belépek és itt rend és nyugalom van. Minden a maga helyén, mint azelőtt... Azelőtt! Látja, ugy beszélek, mintha gyermekkoromtól ismerném magam, a környezetét, pedig csak másodsor vagyok itt. De úgy érzem, itthon vagyok...
— Igazán kedves.
— Az én igazi otthonom, amely álmomnak régi valóságának új. Költő, nagy költő otthona, aki a felkélvel ezer színt, ezer arcot tud adni a szobának. Érti, hogy gondolom?
— Nagyon szépen gondolja.
— Maga mellett minden kicsinyességtől megszabadulok és magamat mégis oly kicsinek érzem. Ezen a napon a barátság intimitása elérte azt a fokot, amikor Gergőné jövő terveiről is meg tudta szólaltatni Györgyöt. Bevallotta, hogy nagyszabású drámai költemény születik benne. Hőse az asszonyi lélek.

Bucszászkor már keresztnevükön szólították egymást s Margit azt az ígéretet vitte magával, hogy holnap György a nagy alkotás témájába és részleteibe is beavatja.

Ettől az ígértől az asszonyka egészen megráztatott. Ott lesz egy remekmű megszületésénél! És senki, senki nem tud róla, csak ő. Milyen boldogság lesz, ha majd az egész világ erről fog beszélni, mint friss irodalmi szenzációról s ő főlényesen mosolyoghat: ő, én már régen ismerem! Mellette voltam, mikor megalkotta!

A nagynéni délután sokat csóválgatta a fejét huga különös viselkedésén. Háttha még tadt volna, hogy Gergőné egész éjjel álmatlanul kánykolódott párnáin.

Megható képekben formálta maga elé a holnap bekövetkező nagy eseményt: a két szárnyaló lélek magasztos összebortolását. Látta önmagát, mint muzsát, mint a nagy alkotás részését.

Pedig kár volt. Gergőné álmaiba belekontár-

kodott a tapintatlan élet.

György reggel különösen ideges érzékenységgel, kedélydepresszióval ébredt. Ha főzésnél emberről volna szó, azt mondanák: ballábbal kell fel. Nála azonban csak csodálatos előérzetű szabad beszélőnk.

Gazdasszonya, a Teréz nevű vén háziúr még takarított, mikor a dolgozószobába lépett. György körüljárta tekintetét és lágdalmasan megszisszent:

— Teréz, mit csinál maga itt?
— Takarítok, kérem.
— Szent Isten, mondja, miért bosszant?
— Tegnap azt tetszett mondani, hogy csillagjak alapos rendet.
— Persze, hogy azt mondtam. De hiszen ez a legnagyobb rendtelenség! Ez elviselhetetlen! Nem látja?
— Nem, kérem.
— Nem látja. Őt év óta sohasem látja. Agyonkinoznak ezzel a lelketlen pedantériával. Ezek a párnák nem katonák, hogy glédába állítsa őket! És a vázak sem, könyvek sem...
— Megint ideges a nagyságos ur...
— Mikor fáj ez a szörnyű izléstelenség! Meleg, száraz, unalmas... Több könnyedséget Teréz, több könnyedséget! Meleg szívfoltok, nyugtalan vonalak... Eljén a szoba, lelke legyen...
— Majd rátestálok a magamét. Ugyis kiszekirozza belőlem.
— Én csak kérem, Teréz.
— Csakhogy a kérő szaván se megy el az ember! A Dénes ur bezzeg megmondja kereken, mit akar. Az finom ur.
Györgyöt ez érzékeny ponton érintette. Fel-pattant:
— Dénes ur pokróc!
(Folytatjuk.)

Káposztás kádak
nagy választékban, leg-
előbb kaphatók. —
bordó, dézsa javítások
gyorsan készülnek Báro
Györfyénél. Nap utca
4. szám. Telefon 12-83.
4718

Felsőrézkészítőnek
helyiséget adok, min-
dennel berendezve. —
Arany János-utca 1. sz.
Drogán. 7774

Ajánlkozom
olyan birtokba, ahol
gyakori disznóvész
van. Szentmihályi Jó-
zsef, Nagyhegyes, Giza-
major, Szoboszló mel-
lett. 4708

Duránczai barack
befőzéshez kézzel szed-
ve kapható. Poroszlay-
ut 53. 7784

Két
időleányt vagy hiva-
talnoknót lakásra vállal-
lok szerény díjazással,
esetleg kosztal. Cim a
kiadóban. 4702

Paplant
varrni hához megyek.
Hiavásra megjelenek. —
Szilágyiné, Bihari utca
4. (Bihari-telep.) 7750

Idősebb
férfi vagy nő beteg mel-
lé ápolónak elmennék.
Kigyó u. 6. 7764

Esti
bráokban levelezést ön-
állóan, segédkönyvelést,
gépirást, másolást vállal
érettségizett irodistánól.
Szíves megkeresést —
"Gyórfy" jellegre ki-
adóba kérek. 4677

Privát
ápolást elfogad okleveles
szülésznő helyben és vi-
déken is. Kinizsi utca
25. szám. 4643

Vizsgákra
eredményes előkészítés,
német-francia nyelvok-
tatás okleveles közép-
iskolai tanárnőnél. József
királyi herceg utca 41.
jobbra. 4680

Korrepitálásra
gimnázista vagy polgá-
rista leányokat vállalom.
Zongoragyakorlatra nö-
vendékeket elfogadunk.
Ugyanott női és férfiru-
hák, télikabátok, cipők,
könyvek, kották eladók.
Butorozott szoba kiadó.
Szent Anna 34. 4684

Téli alma,
kézzel szedett, féreg és
monilla mentes, Arany
pámin, Jonathán, Tö-
rökbalint, Batul Kasze-
lrenal előjegyezhető —
Arany János utca 30.
Blazsek. 4101

Ebédkosztot
adok napi 1 pengő tízért
Cim a kiadóban. 4660

Borotválás
20 f, hajvágás 30 f, fa-
zonra 40 f, babi és bubí
hajvágás 40 fillér. Mik-
lós u. 53. Toma. 7716

Oltott pöszméte
válogatva darabja 2.—,
nem válogatva 1.5 pen-
gő. Gleditschia egy éves
szára 3 pengő. József
kir. herceg utca 12. sz.

Gombok
áthuzását vállalom. Pé-
terfia 32. 7763

Zongorabérlet.
Angel mechanikás, —
vid, keresztthuros —
gyártmányu zongora-
mat használatra átön-
gedném egy évre kamat
fejében annak, ki nekem
600 pengőt kölcsönözne.
Esetleg el is adnám. —
Értekezni délután. Cim
a kiadóban. 7757

Iskoláslánykéknak
bármilyen fazonra 50
fillérért vág haját Ké-
kedy, Király u. 5. 7758

Uraknak
figyelmes, pontos és ol-
csó kiszolgálás. Kékedy
fodrász, Király utca 5.
7759

Németül
tanít azonnali konver-
zációval. Kossuth utca
30. szám. 4645

Egy,
esetleg két diákleánykát
magam mellé vennék,
szerény díjazásért, in-
gyen fűtés, világítás
mellett. Mester utca 35.
keresztépület. 7570

Lakótárenőt
vállalom fiatal urileányt
elfoglaltsággal, teljes el-
látással. Helen Society
Piac u. 40. Megbeszélés
d. u. 6-ig.

Női és férfi
ócska ruha olcsón eladó.
József kir. herceg u. 35.
II. 7685

Cseh, szlovák,
lengyel, orosz és ruthén
okmányokat magyarra
és viszont fordít: Volay
Ferenc, kir. törvényszéki
hítes tolmács, polg. isk.
tanár Debrecen, Csapó
utca 63. Varga utca 4.
(emelet). 8858

Nyugdíjas
urinó állandó otthon ta-
lálhat vidéki magános
urinósnál. Cim a kiadó-
ban. 4617

Fajborok
saját termésű édes ma-
gasfokú 6- és új literen-
ként is napi áron. Arany
János-utca 30. Rázsó
Gyula-utca 2. Blazsek.
Zamatos gyümölcsbor 60
fillérért kapható egész
nap. 9009

8—10 ezer
pengőt kihelyeznék biz-
tos fedezetre kisebb ösz-
szegekben is. Ajánlato-
kat „Kamat” megjelölés-
sel a Független Ujság
kiadóhivatalába kér.
7557

Keztyük
festését, átalakítását, —
tisztítását, javítását, —
ezüst ridikülök bélelését
szakszerűen vállalom. —
Kossuth u. 58. 5778

Házak, házhelyek

A monostorpályi-uton, a gróf Vécsey-utcában,
Tégláskert, Basahalom és Létai-utcában, a Bol-
dogfalvai-kertben, Borzovay-utcában többrend-
béli házhelyek, szőlők, gyümölcsösök és régi lakó-
házak, melyek a mi tulajdonunkat képezik, el-
adók.

A gróf Vécsey-utcában, Monostorpályi uton
és Basahalom-utcában ezen házhelyekre az 1
szoba, konyha, kamara új téglá épületek építé-
sét is megkezdettük.

Ezen házhelyek, parcellák, régi, valamint új
épületek kedvező áron és részletfizetési kedvez-
ményvel megszerezhetők.

Mindenre kiterjedő felvilágosítást a Tiszántuli
Mezőgazdasági Hitelintézet r. ad, Kossuth u. 8.

Kerékpárról
és ékszerrel zálogcédu-
lát legdrágábban veszek
Nyilastelep, Német utca
7. szám. 4690

Poloskairást
ciángázzal, szabadalma-
zott szerrel felelősséggel
vállalom. — Poloskaszer
kapható. — Telefonhívó
8-41. Nánássy, Kossuth
47. szám. 7620

Paróknak,
16 darab hosszú, egész-
sleges, építkezéshez el-
adó. Széchenyi ut 10.
7756

ELADÁS

Kanárímadarak,
plymouth tyukok, ter-
ményes ládák eladók.
Homok 72. 4712

Valódi
antik szalon garnitúra
eladó. Érdeklődni Csapó
utca 4. házmesternél.
4708

Eladó
hálószoba butor, alig
használt és egy ebédlő
divány. Nap-utca 4. sz.
4719

Eladó
Grosinban (Szamos m.
Románia) 500 m³ gőzölt
bükki deszka, I. o. 2100
lei, II. o. 1900 lei ab
Baitesti (Nagybánya
kiterő) átvétel Grosin
100 m³-ként. Előleg 100
lei, biztosíték 40 hold
bükkerdő leköltése és
egy fűrészbérleti szer-
ződés. Az előleg szuc-
cessive vonódik le. Cim:
Lautmann Sámuel Ban-
nara Strada Crisán 17.
7776

Kitűnő
minőségű perzsa kabát,
balatonföldvári villa, há-
romrészes szobahinta el-
adó. Cim a kiadóban.
7743

Építetők
figyelmébe!
Ócska téglá, fa, deszka,
cserép, ajtó, ablak és
kályhák jutányosan el-
tű, a Bethlen utca 9—
11. sz. házak elbontásá-
nál. Érdeklődni ugyan-
ott. 7729

Egy
jókában levő Meteor
kályha eladó. Ferenc Jó-
zsef ut 22. III. em. 6.
4674

Bontásból
ócska téglá eladó. József
kir. herceg utca 22. sz.
7140

Vasmangorló
jókában olcsón eladó.
Szent Anna 14 udvarba.
műlakatos 4659

Indián
motor kerékpár 350 köb-
c. eladó. Tégláskert —
Balogh Mihály u. 12. sz.
4658

Egy
darab vászonfedeles hin-
tő, egy darab kis sárga
könnyű amerikai, ló-
szerszámmal, vagy anél-
kül és egy prima Biuck
tura autó jutányos áron
eladó. Értekezhetni —
Bartha, Ispótyá-u. 3-b.
Telefon 7—55. 4518

Laudauer
nyitott és két perc alatt
csukottá átalakítható. Ne-
hez meztelt üvegekkel el-
látott nagy hintő, a szem-
ben lévő ülészek egytör-
nyű és kényelmesek, a
tulajdonos nyugalmába vo-
nulása miatt eladó. —
Ugyanott egy félfedelecs
jókában lévő kocsit és egy
egyfogatú csukott kocsit is
eladó. Cim a kiadóhivatal-
ban.

Autó
alig használt, nyitott, négy
üléses, nagyszerű rugózásu
kocsi, a tulajdonos nyug-
almába vonulása miatt ol-
csón eladó. Cim a kiadó-
hivatalban.

Mosógép
olcsón eladó összes felsze-
relésével együtt. Arany
János utca 47.
Nagy horde
festékes, olcsón eladó. —
Arany János utca 47.

INGATLAN

Komlósi-ut 20. sz.
egyharmad részre 563
négyzetgözl olcsón el-
adó. Cim: Széchenyi-ut
28. 4710

A kis Boeskyaban
egy hold szőlő termés-
sel eladó. Értekezni Ka-
bai Bálint csösznél. —
7786

Boeskyakertben
5 és 6 kat holdas ki-
fagyott szőlőterület fe-
lesbérletbe kiadó. Cim a
kiadóban. 4691

Házhelyek
István-uton kedvező fi-
zetési feltételekkel. Kől-
csönsegélyző. 4652

Kiadó
Bánkon 20 hold föld, 20.
számu tanya. Értekezni
Agárdi utca 13. Bank
89. sz. 4688

Ondódon
35 hold prima szántó ta-
nyával kiadó. Értekez-
hetni Kossuth utca 50.
4697

Boeskyakertben
14 kat. holdas ingatlan
feles bérletbe kiadó. Cim
a kiadóhivatalban. 4692

Családi ház,
azonnal beköltözhető mo-
dern négyszobás lakás-
sal eladó. Nyil utca 101.
7741

Eladó ház
központban jutányos ár-
ért, azonnal beköltözhető
5 szobás lakással. Érte-
kezni Nap u. 4. 6487

Üzletes ház
gróf eLiningen u. 7. el-
adó. Kölcsonös Segélyző
4651

Ház eladó
Apponyi u. 28. kedvező
fizetési feltételekkel. —
Kölcsonös Segélyző.
4653

Boeskyakertben
gyönyörű modern mag-
ásztintés ház eladó.
Cim benne 2 szoba, szép
nagy üveges veranda,
konyha, kamara, Telen,
három lakható, szép
masszív épület. Kitűnő
vizi kut szivónyomó kö-
szülékkel. Egy hold szőlő-
vel és gyümölcsösökkel.
Cim: dr. Debreczeny
Barna, Király u. 4. sz.
9017

Kossuth Lajos
utca 50. sz. ház 1 szoba,
konyha, kamara és üve-
gezett verandából lakás
kut és sertésállal kedve-
ző fizetési feltételek mel-
lett eladó. Tiszántuli Me-
zőgazdasági Hitelintézet
Kossuth utca 8. sz. 4477

8 pengőért
gyönyörű fekvésű beke-
rített házhely négyszög-
öle, gyönyörű fajszerű,
gyümölcstermésű Ho-
mókkertben szüret előtt
átvehető. Csendőróknek,
vasutasoknak alkalmas.
Kossuth-utca 59. eladó.
7577

Jókai utca
7. számu ház eladó 4
szobás lakással, lakó-
nincs, november 1-re be-
költözhető. 4674

Boeskyakertben
1600 négyzetgözl szőlő
és gyümölcsös, 2 helyi-
séből álló egyszerű la-
kással eladó. Felerész-
ben is. Bővebbet: Rákó-
ci-utca 67. 3625

Kálmánchelyi
utca 15. számu ház, 1
szoba, konyha, kamará-
ból álló lakással kedvező
fizetési feltételek mellett
eladó. Tiszántuli Mező-
gazdasági Hitelintézet
Kossuth u. 8. 4423

Bajomi József

tüzifa és széntelepe a
pályaudvaron.
Telefon: 8—93.

A debreceni üzletveze-
léség szerződéses bér-
favágója szabályszerű
vasúti utalványra előírt
egységár

alapján hához szállít
**hasábos és fel-
apritott tűzifát**

továbbá hazai és po-
rosz szent. Magáno-
sok részére

legelőbb
beszerzési forrás.

Eladó
10 hold föld Létai uton,
5 kilométerre a várostól.
Értekezni Nap u. 4. sz.
4686

Macsón
10 hold föld és szőlőprés
eladó. Értekezni dr. Veress
ügyvédnél Sas-u. 3. 4590

VEGETES

Előszett
3—6 feleke, szalaggal
összekötött, szabályos.
Megtaláló jutalmat kap,
ha a református kollé-
giumi kapusnál lelési.
7785

Göré
harmincöt mázsa tenge-
ri befogadására kiadó.
Patai-utca 5. szám. —
4706

Pásti utcai
templomban férfi és női
ülős kiadó. Budapesti
férfi ruháruház, — Csapó
utca 6. 7746

Izraeli
uricsalád örökre adná
egészséges, szép 9 éves
kis fiát jómódu urt es-
ládhoz hoi a gyermek
jövője biztosítva lenne.
Cim a kiadóban. 7720

REGEDUS BÉLA
nyug. községi tölgyező
OFB. által engedélyezett
ingatlanforgalmi irodája
Debrecen, Timár utca 4.
Telefon: 17-87.

Beirgás
a szeptemberben kezdő-
dő tanévre, naponta 11
—12 óráig és délután
3—5 óráig. Német nyelv
tanítás iskolás gyerme-
keknek a teljes kikép-
zésig. Hat éven aluli
gyermekeknek állandó
német játékdélelők. —
Német Gyermekotthon,
Piac utca 34. szám, lift.

Miss Edwards
született angol, diplo-
mált polgári iskolai ta-
nárnő, (cardiffi egye-
temről) angolt tanít,
József kir. herceg utca
12. szám. 4280